

Aan burgemeester en wethouders

Documentnummer	2016.0.050.974	Portefeuillehouder(s)	Wethouder Anja Haga
Zaaknummer	2016-09-01341		
Cluster	Beleid en regie	Vertrouwelijk	Nee
Ambtenaar	G. Hermsen/ Marijn Willemen	Datum in college	04-10-2016
Telefoonnummer	026-3774307/3773351	Datum fataal	nee

ONDERWERP: Uitvoeringsplan Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers**Voorstel**

1. In te stemmen met bijgevoegd Uitvoeringsplan "Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers"
2. Het Uitvoeringsplan "Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers" ter kennisname voor te leggen aan de raad.
3. Het raadsvoorstel betreffende de begrotingswijziging inzake het "Uitvoeringsplan Statushouder; onze nieuwe Arnhemmers" ter instemming voor te leggen aan de raad.

Inleiding

In juni 2016 is de nota "integratie in de Arnhemse Vluchtelingenketen" vastgesteld door de raad. In deze nota is ondermeer toegezegd om in het najaar van 2016 te komen met een nota waarin de inzet op statushouders is beschreven. In deze nota is enerzijds een sluitende integrale aanpak voor deze groep nieuwe Arnhemmers beschreven en anderzijds is aangegeven op welke wijze de gemeente deze aanpak voor 2016 en 2017 kan financieren.

In de bijlage is deze informatie verwerkt in het Uitvoeringsplan 2016-2017; Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers.

Beoogd effect

Het bieden van een sluitende en integrale aanpak van statushouders waarbij zoveel mogelijk wordt ingezet op een optimale integratie van deze groep nieuwe Arnhemmers. Met deze aanpak sluiten we vooral aan op alle bestaande voorzieningen en regelingen die er voor alle Arnhemmers zijn. Deze aanpak kan voor de jaren 2016 en 2017 worden gefinancierd uit de reguliere middelen en de extra Rijksmiddelen vanuit het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom dat in april 2016 is gesloten tussen het Rijk en de VNG.

Argumenten

Welke sluitende en integrale aanpak hanteren we in Arnhem om statushouders (vluchtelingen met een verblijfsvergunning) te verwelkomen als onze nieuwe inwoners en hen zo optimaal mogelijk te laten integreren in onze samenleving? Deze nieuwe Arnhemmers zullen ook een beroep kunnen doen op publieke gezondheidszorg, jeugdzorg, WMO, onderwijs, trajecten richting werk en participatie, leerling vervoer, integratie en veiligheid. Hoe gaan we dat financieren?

Op deze vragen geeft het Uitvoeringsplan dat u in de bijlage vindt antwoorden. Door de verhoogde asielinstroom is ook de gemeente Arnhem de uitdaging aangegaan om de opvang van vluchtelingen en de huisvesting en integratie van statushouders op een humane en duurzame wijze te regelen. Vanaf september 2015 worden ruim 1.100 vluchtelingen opgevangen op verschillende locaties in de stad. In 2016 worden 389 statushouders onze nieuwe inwoners en vangen we tevens 90 minderjarige statushouders op. Voor 2017 gaan we uit van hetzelfde aantal statushouders.

Wij gaan in Arnhem uit van een Inclusieve samenleving en willen dat het principe "Iedereen doet mee in Arnhem en iedereen doet zelf wat hij zelf kan doen" zeker ook geldt voor de onze nieuwe inwoners.

Om geen tijd te verliezen, en vooral ook gebruik te maken van hun talenten en motivatie om in Arnhem mee te kunnen doen, is in Arnhem gekozen voor een sluitende, integrale aanpak van statushouders waarbij zowel diensten binnen de gemeente, als externe partners betrokken zijn. Met deze aanpak sluiten we vooral aan op alle bestaande voorzieningen en regelingen die er voor alle Arnhemmers zijn. We zorgen er voor dat deze groep ook daadwerkelijk gebruik kan gaan maken van alle mogelijkheden die Arnhem biedt, waardoor zij ook mogelijkheden gaan bieden voor Arnhem.

Dit uitvoeringsplan vormt hiermee een onderdeel van het beleid om de integratie van al onze Arnhemse inwoners te bevorderen. Want we vinden het belangrijk dat alle Arnhemmers zich thuis kunnen voelen in onze stad.

Kern van deze aanpak is:

1. Uitgebreidere begeleiding door Vluchtelingenwerk Oost Nederland (VWON)
2. Deze begeleiding start al zoveel mogelijk in de opvang en loopt door zodra de statushouder woonruimte in Arnhem heeft gekregen.
3. Snellere toeleiding naar de inburgeringscursus en meer maatwerk
4. Investeren in de doorstroommogelijkheden van statushouders binnen het onderwijs
5. Een multidisciplinair (kern)team binnen de gemeente die de statushouders actief volgt en begeleid vanaf moment van aanvraag tot uitstroom richting zorg, participatie en werk
6. Het inbedden van de participatieverklaring in de begeleiding van de statushouder
7. Het maximaal benutten van de kracht en solidariteit vanuit de Arnhemse samenleving
8. Een goede samenwerking met alle partners rondom de huisvesting van statushouders
9. Een goede overgang van opvang en begeleiding van minderjarige statushouders die 18 jaar worden.

Er is een inschatting gemaakt welke kosten de komst van de grotere groep statushouders en bovenstaande inzet met zich meebrengt. Hierbij is uitgegaan van een analyse van de groep statushouders die in 2016 aan

Arnhem gekoppeld is. Bij deze analyses is uitgegaan van een aantal onzekerheden en aannames. Uit de analyse blijkt dat de samenstelling van de groep statushouders in 2016 afwijkt van het landelijke beeld. In vergelijking met het landelijke beeld bestaat "onze" groep statushouders uit meer alleenreizende mannen. Dit kan worden verklaard door het feit dat veel statushouders afkomstig zijn uit de Koepel (waar alleen alleenreizende mannen werden opgevangen). Wanneer deze analyse doorgetrokken wordt naar de te verwachten na reizigers (partners van de mannen en hun kinderen), kan worden gesteld dat er in 2017 meer gezinnen met kinderen kunnen worden verwacht.

In het Uitwerkingsakkoord Verhoogde asielinstroom dat in april 2016 is afgesloten tussen Rijk en de VNG is aangegeven dat er extra Rijksmiddelen worden verstrekt voor deze doelgroep. Met het raadsvoorstel wordt besloten om alle extra middelen, die voortvloeien uit het Uitwerkingsakkoord toe te wijzen aan de betreffende beleidsterreinen.

Kanttekeningen

Bij de inschatting van de kosten die wellicht gemaakt worden doordat de grotere groep statushouders een beroep kunnen doen op reguliere voorzieningen zoals bijvoorbeeld gezondheidszorg is uitgegaan van een aantal onzekerheden en aannames. Zo weten we niet:

- Of de instroom van vluchtelingen ook voor 2017 zal leiden tot een taakstelling van 389 personen. Dit kan veel hoger, maar ook lager worden afhankelijk van alle mondiale ontwikkelingen (zoals de kwetsbaarheid van de Turkije-deal en de situatie in Italië en Griekenland).
- Of er na sluiting van de noodopvang de Koepel, in de maanden daarna weer opnieuw gebruik zal gemaakt worden van noodopvang, waardoor opnieuw relatief meer alleenreizende mannen aan Arnhem gekoppeld worden voor huisvesting
- Of de landelijke regelgeving rondom gezinshereniging ongewijzigd blijft

Bovengenoemde onzekerheden zouden er toe kunnen leiden dat de gebruikte aannames bijgesteld moeten worden.

Financiën

Alle te verwachten kosten voor 2016 en 2017 kunnen volledig gedekt worden uit de reguliere middelen en de Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord. Alle genoemde ambities in het bijgevoegde Uitvoeringsplan kunnen worden waargemaakt en worden gedekt uit deze middelen.

De Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord 2016 (€ 1,7 mln. waarvan € 1,1 mln. reeds is ontvangen bij de Septembercirculaire) worden met een begrotingswijziging toegevoegd aan de betreffende beleidsvelden. De begrotingswijziging is bijgevoegd.

Het totale financiële beeld 2016/2017 is in onderstaande tabel opgenomen (bedragen zijn afgerond):

Project "Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers"	
2016	
reeds ontvangen Rijksmiddelen bij Sept.circulaire '16	1.100.000
lasten 2016 zoals opgenomen in bovenstaande tabel	655.000
Over te hevelen van 2016 naar 2017*	445.000
nog te ontvangen Rijksmiddelen 2016 bij Dec.circ. '16**	650.000
totaal over te hevelen van 2016 naar 2017	1.095.000
2017	
overheveling van 2016 naar 2017	1.095.000
te ontvangen Rijksmiddelen bij mei.circulaire '17***	1.700.000
	2.795.000
lasten 2017 zoals opgenomen in bovenstaande tabel	2.727.500
resteert	67.500

*Het resterende deel van de reeds ontvangen middelen 2016 wordt van 2016 overgeheveld naar 2017. Het betreffende bedrag wordt bij de voorlopige jaarafsluiting via de systematiek van niet-bestede middelen naar 2017 overgeboekt.

**Naar verwachting worden met de December-circulaire de resterende baten 2016 (€ 650.000) toegekend. Deze middelen worden toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Taakmutaties Gem. Fonds en vervolgens in de loop van het jaar 2017 toegevoegd aan de betreffende beleidsvelden.

***De nog te ontvangen Rijksmiddelen 2017 worden overeenkomstig de systematiek 2016 toegedeeld aan de betreffende beleidsvelden

Uitvoering

Zie Uitvoeringsplan

Communicatie

Persbericht.

Bijlagen

Stukken voor college

1. Uitvoeringsplan Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers
2. Raadsvoorstel
3. Begrotingswijziging

Ter inzage stukken voor college

n.v.t.

Stukken voor gemeenteraad

1. Uitvoeringsplan Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers
2. Raadsvoorstel
3. Begrotingswijziging

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

n.v.t.

Aan de gemeenteraad

Documentnummer 2016.0.050.975

Zaaknummer 2016-09-01341

ONDERWERP: Uitvoeringsplan "Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers"

Voorstel

1. Kennis te nemen van bijgevoegd Uitvoeringsplan "Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers"
2. In te stemmen met bijgevoegde begrotingswijziging
3. In te stemmen met de financieringssystematiek zoals opgenomen in het Uitvoeringsplan

Inleiding

In september 2015 kreeg ook Arnhem te maken met een grote stroom vluchtelingen die opvang nodig hadden. En die opvang hebben we als stad op een goede manier kunnen realiseren. Nu verschuift de focus naar integratie. Daarvoor hebt u in juni 2016 de nota "Integratie in de Arnhemse Vluchtelingenketen" vastgesteld. In deze nota is ondermeer toegezegd om in het najaar van 2016 te komen met een plan waarin de inzet op statushouders is beschreven. In de bijlage vindt u het Uitvoeringsplan "Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers".

In dit uitvoeringsplan staat de vraag centraal: Hoe kunnen statushouders een betere start maken en sneller integreren in het Arnhemse?

Omdat het gaat over veel beleidsterreinen (activerend werk, WMO, jeugdzorg, veiligheid, onderwijs, huisvesting, integratie, publieke gezondheid, begeleidend werk en bijzondere bijstand) en veel partners raakt (vluchtelingenwerk, wijkteams, inburgeringsaanbieders, vrijwilliger platforms, woningcorporaties en Nidos) hebben we een gezamenlijk proces doorlopen om te zien waar de verbeteringen zitten.

In bijlage 1 is deze informatie verwerkt in het Uitvoeringsplan 2016-2017; Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers. In bijlage 2 vindt u de daarbij behorende begrotingswijziging.

Beoogd effect

Het bieden van een sluitende en integrale aanpak van statushouders waarbij zoveel mogelijk wordt ingezet op een optimale integratie van deze groep nieuwe Arnhemmers.

Argumenten

In nota "Integratie in de Arnhemse Vluchtelingenketen" hebt u een visie vastgesteld;

"We zetten in op bevordering van integratie van zowel vluchtelingen en statushouders. Hierbij denken we oplossingsgericht en niet alleen vanuit (gemeentelijke) systemen en maken gebruik van burgerkracht en creativiteit."

Verder hebt u een belangrijk principe ondersteund ;namelijk dat we inzetten op 3 pijlers; taal & talent, kennismaken en (vrijwilligers)werk. Daarbij gaan we in Arnhem uit van een Inclusieve samenleving en willen we dat het principe "Iedereen doet mee in Arnhem en iedereen doet zelf wat hij zelf kan doen" zeker ook geldt voor onze nieuwe inwoners.

Deze uitgangspunten vormden de kaders van het proces om de integratie te verbeteren.

Om geen tijd te verliezen en gebruik te maken van de talenten en motivatie van statushouders om in Arnhem mee te kunnen doen, is in Arnhem gekozen voor een sluitende, integrale aanpak van statushouders. Hierbij zijn zowel verschillende afdelingen binnen de gemeente, als externe partners betrokken. Met deze aanpak sluiten we vooral aan op alle bestaande voorzieningen en regelingen die er voor alle Arnhemmers zijn. We zorgen er voor dat deze groep ook daadwerkelijk gebruik kan gaan maken van alle mogelijkheden die Arnhem biedt, waardoor zij ook mogelijkheden gaan bieden voor Arnhem.

Het uitvoeringsplan statushouders vormt hiermee een onderdeel van het beleid om de integratie van al onze Arnhemse inwoners te bevorderen.

Kern van deze aanpak is het vormen van een kernteam met Vluchtelingenwerk en verschillende gemeentelijke afdelingen om statushouders actief te begeleiden en te monitoren. Dit in nauw contact met de corporaties en de vrijwilliger platforms.

Verder wordt de begeleiding vanuit Vluchtelingenwerk uitgebreid zodat ze langer betrokken zijn bij statushouders én al in de opvang kan beginnen bij de statushouders die daar nog wonen maar wel aan Arnhem zijn gekoppeld.

We investeren in de doorstroommogelijkheden naar onderwijs. Door een convenant met het Universitair Asiel Fonds (UAF) maar ook door heldere afspraken te maken met inburgeraars waardoor meer maatwerk mogelijk is. Van het tekenen van de participatieverklaring maken we een traject dat echt meerwaarde heeft voor de statushouder.

Tenslotte heeft de kwetsbare groep minderjarige alleenstaande statushouders die 18 jaar worden onze aandacht; ook zij hebben een goede plek nodig om te wonen en begeleiding moet makkelijk toegankelijk zijn.

Kanttekeningen

Bij de inschatting van de kosten die wellicht gemaakt worden doordat de grotere groep statushouders een beroep kunnen doen op reguliere voorzieningen zoals bijvoorbeeld gezondheidszorg is uitgegaan van een aantal onzekerheden en aannames. Zo weten we niet:

- Of de instroom van vluchtelingen ook voor 2017 zal leiden tot een taakstelling van 389 personen. Dit kan veel hoger, maar ook lager worden afhankelijk van alle mondiale ontwikkelingen (zoals de kwetsbaarheid van de Turkije-deal en de situatie in Italië en Griekenland).
- Of er na sluiting van de noodopvang de Koepel, in de maanden daarna weer opnieuw gebruik zal gemaakt worden van noodopvang, waardoor opnieuw relatief meer alleenreizende mannen aan Arnhem gekoppeld worden voor huisvesting
- Of de landelijke regelgeving rondom gezinshereniging ongewijzigd blijft

Bovengenoemde onzekerheden zouden er toe kunnen leiden dat de gebruikte aannames bijgesteld moeten worden.

Financiën

In het Uitwerkingsakkoord Verhoogde asielinstream dat in april 2016 is afgesloten tussen Rijk en de VNG is aangegeven dat er extra Rijksmiddelen worden verstrekt voor deze doelgroep. Met dit raadsvoorstel wordt besloten om alle extra middelen, die voortvloeien uit het Uitwerkingsakkoord toe te wijzen aan de betreffende beleidsterreinen.

Alle te verwachten kosten voor 2016 en 2017 kunnen volledig gedekt worden uit de reguliere middelen en de Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord. Alle genoemde ambities in het bijgevoegde Uitvoeringsplan kunnen worden waargemaakt en worden gedekt uit deze middelen.

De Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord 2016 (€ 1,7 mln. waarvan € 1,1 mln. reeds is ontvangen bij de Septembercirculaire) worden met een begrotingswijziging toegevoegd aan de betreffende beleidsvelden. De begrotingswijziging is bijgevoegd.

Het totale financiële beeld 2016/2017 is in onderstaande tabel opgenomen (bedragen zijn afgerond):

Project "Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers	
2016	
reeds ontvangen Rijksmiddelen bij Sept.circulaire '16	1.100.000
lasten 2016 zoals opgenomen in bovenstaande tabel	655.000
Over te hevelen van 2016 naar 2017*	445.000
nog te ontvangen Rijksmiddelen 2016 bij Dec.circ. '16**	650.000
totaal over te hevelen van 2016 naar 2017	1.095.000
2017	
overheveling van 2016 naar 2017	1.095.000
te ontvangen Rijksmiddelen bij mei.circulaire '17***	1.700.000
	2.795.000
lasten 2017 zoals opgenomen in bovenstaande tabel	2.727.500
resteert	67.500

*Het resterende deel van de reeds ontvangen middelen 2016 wordt van 2016 overgeheveld naar 2017. Het betreffende bedrag wordt bij de voorlopige jaarafsluiting via de systematiek van niet-bestede middelen naar 2017 overgeboekt.

**Naar verwachting worden met de December-circulaire de resterende baten 2016 (€ 650.000) toegekend. Deze middelen worden toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Taakmutaties Gem. Fonds en vervolgens in de loop van het jaar 2017 toegevoegd aan de betreffende beleidsvelden.

***De nog te ontvangen Rijksmiddelen 2017 worden overeenkomstig de systematiek 2016 toegedeeld aan de betreffende beleidsvelden

Uitvoering

Zie bijgevoegd Uitvoeringsplan

Communicatie

Persbericht

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Uitvoeringsplan "Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers"
- Begrotingswijziging

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

n.v.t.

Besluit van

Documentnummer

2016.0.050.975

Zaaknummer

2016-09-01341

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 4 oktober 2016, Cluster Beleid en Regie, nr 2016.0.050.97.

gelet op artikel 189 van de Gemeentewet

besluit:

1. Kennis te nemen van bijgevoegd Uitvoeringsplan "Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers"
2. In te stemmen met bijgevoegde begrotingswijziging
3. In te stemmen met de financieringssystematiek zoals opgenomen in het Uitvoeringsplan

De griffier,

De voorzitter,

Wijziging jaarschijf 2016 MJPB 2016-2019

Nr. : 16-017

Onderwerp Uitvoeringsplan: "Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers"

Raad d.d. : .. 2016

Documentnr. :

I / S : Incidenteel

Toelichting : Zie raadsvoorstel ter zake

Programma's / Veranderingen / Reguliere programma's		Stand na begrotingswijziging 16-016						16-017						Stand na begrotingswijziging 16-017					
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Exploitatie- Resultaat	Mutatie reserves		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie- Resultaat	Mutatie reserves		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie- Resultaat	Mutatie reserves		Saldo
					Toe- voegingen	Ont- trekkingen					Toe- voegingen	Ont- trekkingen					Toe- voegingen	Ont- trekkingen	
	Veranderingen																		
V1	Van Wijken weten	1.350	0	-1.350	150	0	-1.500	0	0	0	0	0	0	1.350	0	-1.350	150	0	-1.500
V2	Stad op de Kaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Reguliere programma's																		
R0	Algemeen bestuur en publieke dienstverlening	11.063	3.603	-7.460	0	125	-7.335	0	0	0	0	0	0	11.063	3.603	-7.460	0	125	-7.335
R1	Veiligheid	15.465	1.646	-13.819	0	50	-13.769	0	0	0	0	0	0	15.465	1.646	-13.819	0	50	-13.769
R2	Verkeer, vervoer en waterstaat	35.751	14.719	-20.436	3.442	8.082	-16.392	0	0	0	0	0	0	35.751	14.719	-21.032	3.442	8.082	-16.392
R3	Economie	5.058	758	-4.300	0	400	-3.900	0	0	0	0	0	0	5.058	758	-4.300	0	400	-3.900
R4	Educatie	41.348	14.509	-26.839	5.229	665	-31.403	14	0	-14	0	0	-14	41.362	14.509	-26.853	5.229	665	-31.417
R5	Cultuur, recreatie en sport	56.224	12.378	-44.238	3.054	11.744	-35.156	0	0	0	0	0	0	56.224	12.378	-43.846	3.054	11.744	-35.156
R6	Participatie en Maatschappelijke Ondersteuning	368.342	118.723	-249.619	2.300	6.383	-245.536	515	0	-515	0	0	-515	368.857	118.723	-250.134	2.300	6.383	-246.051
R7	Gezondheid en Milieu	41.681	5.548	-36.035	350	22.290	-14.193	124	0	-124	0	0	-124	41.805	5.548	-36.257	350	22.290	-14.317
R8	Wonen en Ruimte	87.531	79.993	-7.538	408	7.219	-727	0	0	0	0	0	0	87.531	79.993	-7.538	408	7.219	-727
R9	Financiën en bedrijfsvoering	97.557	474.509	376.952	22.604	15.563	369.911	0	653	653	0	0	653	97.557	475.162	377.605	22.604	15.563	370.564
	Totaal	761.370	726.386	-34.682	37.537	72.521	0	653	653	0	0	0	0	762.023	727.039	-34.984	37.537	72.521	0

34.984034.984

Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers

Foto's gemaakt door: Arnhem voor vluchtelingen en Stichting Present

Inhoudsopgave

	Pag.
Samenvatting	3
1. Aanleiding	5
2. Doel van dit uitvoeringsplan	5
3. Inleiding	6
4. Analyse van de doelgroep statushouders	6
5. Inzet op integratie voor statushouders	8
5.1 Inzet op statushouders tot nu toe	8
5.2 Visie op integratie van statushouders (en vluchtelingen)	9
5.3 Noodzaak voor een integrale aanpak	9
6. Arnhemse integrale aanpak van statushouders	11
6.1 De hoofdpunten van de Arnhemse integrale aanpak	11
7. Financiën	15
7.1 Verdeling van de Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord	15
7.2 Verdeling van de Rijksmiddelen in Arnhem	16
8. Conclusie	17
BIJLAGEN	
1. Werkproces-schema van multidisciplinaire aanpak	19
2. Toelichting op kosten van verschillende beleidsvelden	20 e.v.

Samenvatting

Welke sluitende en integrale aanpak hanteren we in Arnhem om statushouders (vluchtelingen met een verblijfsvergunning) te verwelkomen als onze nieuwe inwoners en hen zo optimaal mogelijk te laten integreren in onze samenleving? Deze nieuwe Arnhemmers zullen ook een beroep kunnen doen op publieke gezondheidszorg, jeugdzorg, WMO, onderwijs, trajecten richting werk en participatie, leerling vervoer, integratie en veiligheid. Hoe gaan we dat financieren?

Op deze vragen geeft het Uitvoeringsplan dat voor u ligt antwoorden. Door de verhoogde asielinstroom is ook de gemeente Arnhem de uitdaging aangegaan om de opvang van vluchtelingen en de huisvesting en integratie van statushouders op een humane en duurzame wijze te regelen. Vanaf september 2015 worden ruim 1.100 vluchtelingen opgevangen op verschillende locaties in de stad. In 2016 worden 389 statushouders onze nieuwe inwoners en vangen we tevens 90 minderjarige statushouders op. Voor 2017 gaan we uit van hetzelfde aantal statushouders.

Wij gaan in Arnhem uit van een Inclusieve samenleving en willen dat het principe "Iedereen doet mee in Arnhem en iedereen doet zelf wat hij zelf kan doen" zeker ook geldt voor de onze nieuwe inwoners. Om geen tijd te verliezen, en vooral ook gebruik te maken van hun talenten en motivatie om in Arnhem mee te kunnen doen, is in Arnhem gekozen voor een sluitende, integrale aanpak van statushouders waarbij zowel diensten binnen de gemeente, als externe partners betrokken zijn. Met deze aanpak sluiten we vooral aan op alle bestaande voorzieningen en regelingen die er voor alle Arnhemmers zijn. We zorgen er voor dat deze groep ook daadwerkelijk gebruik kan gaan maken van alle mogelijkheden die Arnhem biedt, waardoor zij ook mogelijkheden gaan bieden voor Arnhem.

Dit uitvoeringsplan vormt hiermee een onderdeel van het beleid om de integratie van al onze Arnhemse inwoners te bevorderen. Want we vinden het belangrijk dat alle Arnhemmers zich thuis kunnen voelen in onze stad.

Kern van deze aanpak is:

1. Uitgebreidere begeleiding door Vluchtelingenwerk Oost Nederland (VWON)
2. Deze begeleiding start al zoveel mogelijk in de opvang en loopt door zodra de statushouder woonruimte in Arnhem heeft gekregen.
3. Snellere toeleiding naar de inburgeringscursus en meer maatwerk
4. Investeren in de doorstroommogelijkheden van statushouders binnen het onderwijs
5. Een multidisciplinair (kern)team binnen de gemeente die de statushouders actief volgt en begeleid vanaf moment van aanvraag tot uitstroom richting zorg, participatie en werk
6. Het inbedden van de participatieverklaring in de begeleiding van de statushouder
7. Het maximaal benutten van de kracht en solidariteit vanuit de Arnhemse samenleving
8. Een goede samenwerking met alle partners rondom de huisvesting van statushouders
9. Een goede overgang van opvang en begeleiding van minderjarige statushouders die 18 jaar worden.

We hebben een inschatting gemaakt welke kosten de komst van de grotere groep statushouders en bovenstaande inzet met zich meebrengt. Hierbij zijn we uitgegaan van een analyse van de groep statushouders die in 2016 aan Arnhem gekoppeld is. Bij deze analyses zijn we uitgegaan van een aantal onzekerheden en aannames. Uit de analyse blijkt dat de samenstelling van de groep statushouders in 2016 afwijkt van het landelijke beeld. In vergelijking met het landelijke beeld bestaat "onze" groep statushouders uit meer alleenreizende mannen. Dit kan worden verklaard door het feit

dat veel statushouders afkomstig zijn uit de Koepel (waar alleen alleenreizende mannen werden opgevangen). Wanneer deze analyse doorgetrokken wordt naar de te verwachten na reizigers (partners van de mannen en hun kinderen), kan worden gesteld dat er in 2017 meer gezinnen met kinderen kunnen worden verwacht.

In het Uitwerkingsakkoord Verhoogde asielinstroom dat in april 2016 is afgesloten tussen Rijk en de VNG is aangegeven dat er extra Rijksmiddelen worden verstrekt voor deze doelgroep. Het college stelt voor om alle extra middelen, die voortvloeien uit het Uitwerkingsakkoord toe te wijzen aan de betreffende beleidsterreinen.

Uit het schema op blz. 16 blijkt dat alle te verwachten kosten voor 2016 en 2017 volledig gedekt kunnen worden uit de reguliere middelen en de Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord. Alle genoemde ambities in dit Uitvoeringsplan kunnen worden waargemaakt en worden gedekt uit deze middelen.

1. Aanleiding

De vele brandhaarden op de wereld hebben geleid tot een verhoogde instroom van vluchtelingen in Europa en in Nederland. De omvang van de instroom en het korte tijdbestek waarin de groei heeft plaatsgevonden hebben Nederland voor een forse uitdaging gesteld, zowel op het gebied van opvang als de integratie van deze nieuwkomers. De gemeente Arnhem vindt het belangrijk om hierin haar humanitaire verantwoordelijkheid te nemen en heeft hierbij de begrippen medemenselijkheid en duurzaamheid centraal staan.

In juni 2016 heeft de gemeenteraad de nota "Integratie in de Arnhemse Vluchtelingenketen" vastgesteld. In deze nota is onze visie op integratie van zowel vluchtelingen als statushouders vastgesteld. Daarnaast is in deze nota besloten tot het uitvoeren van een zestal Quick wins. Met deze Quick wins kan met een snelle inzet en vooralsnog beperkte middelen vanuit het asielbudget veel winst behaald worden. Deze Quick wins betreffen zowel de vluchtelingen die in de Arnhemse opvang verblijven, als ook de statushouders die een verblijfsvergunning hebben gekregen en een nieuwe toekomst in Arnhem gaan beginnen. Met de voorgestelde "Quick wins" kunnen we ervaring opdoen met wat werkt en wat niet werkt.

Wij streven in Arnhem naar een inclusieve samenleving waarin alle inwoners mee kunnen doen, ongeacht afkomst, religie en geaardheid. Wanneer we inzetten op integratie van statushouders, vormt dit onderdeel van ons beleid om de integratie van al onze Arnhemmers te bevorderen.

De komst van deze statushouders betekent dat zij, net als andere inwoners, een beroep kunnen doen op (bijzondere) bijstand, trajecten richting werk en participatie, publieke gezondheidszorg, onderwijs, leerling vervoer, jeugdzorg, WMO, Integratie en Veiligheid.

In de Integratienota is eveneens toegezegd om in het najaar van 2016 zoveel mogelijk de kosten hiervan in te schatten en aan te geven hoe deze kosten gedekt kunnen worden.

2. Doel van deze nota

In de nota die voor u ligt, hebben we een zo realistische mogelijke inschatting gemaakt van bovengenoemde kosten, gebaseerd op een analyse van de groep van 389 statushouders die in 2016 aan Arnhem gekoppeld zijn. Deze kosten betreffen alleen de **statushouders**; Zij hebben een verblijfsvergunning en hebben of krijgen woonruimte in Arnhem. Deze nota gaat dus **niet** in op de kosten van de opvang van vluchtelingen in de COA voorzieningen.

Doel van deze nota "Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers" die voor u ligt is het bieden van een helder overzicht van de sluitende integrale aanpak waarop we in Arnhem willen inzetten om de integratie van statushouders zo optimaal te laten verlopen.

In het Uitwerkingsakkoord Verhoogde asielinstroom (april 2016) is aangegeven dat er extra Rijksmiddelen worden verstrekt voor de grotere groep statushouders. Het college stelt voor om alle extra middelen, die voortvloeien uit het Uitwerkingsakkoord toe te wijzen aan de betreffende beleidsterreinen. In deze nota wordt aangegeven hoeveel Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord Arnhem verwacht en hoe deze besteed gaan worden. Er wordt aangegeven welke inzet we tot voor kort pleegden op de groep statushouders en waarom we kiezen voor een integrale aanpak.

3. Inleiding

De opvang en integratie van de grotere groep vluchtelingen en statushouders is vanaf september 2015 in Arnhem voortvarend opgepakt. Er is een noodopvang voor asielzoekers ingericht in de Koepel in Arnhem (400 personen), en deze is per 1 april 2016 met een jaar verlengd. Deze noodopvang wordt op korte termijn beëindigd maar de locatie wordt door het COA aangehouden tot maart 2017 voor het geval dit weer nodig is. De capaciteit in de POL (Proces Opvang Locatie) Vreedenburgh is met 80 plekken uitgebreid (totaal 359 personen) en per april 2016 is een nieuw regulier Azc in gebruik genomen voor de duur van vijf jaar (350 personen).

Het aantal statushouders dat aan Arnhem is gekoppeld voor huisvesting is gestegen van 172 personen in 2014 naar 389 in 2016. Daarnaast vangt Arnhem vanaf januari 2016 90 alleenstaande minderjarige vreemdelingen met verblijfsvergunning op (AMV-ers), en 35 alleenstaande minderjarige vreemdelingen die nog in procedure zitten.

De komst van deze vluchtelingen heeft bij veel mensen energie, enthousiasme en gevoelens van solidariteit losgemaakt in de stad. In een mum van tijd zijn dankzij de inzet van vele partijen en honderden vrijwilligers, gecoördineerd door de platforms "Arnhem voor Vluchtelingen", "Welkom in Arnhem" en "Welkom in Elden" prachtige kennismakings- en integratie initiatieven gerealiseerd. Scholen hebben zich tot het uiterste ingespannen om alle vluchtelingenkinderen, mét en zonder verblijfsstatus, zo snel mogelijk onderwijs te kunnen bieden en er is een zomerschool georganiseerd om op deze manier de jongeren ook in de relatief lange vakantieperiode een mix te kunnen bieden van educatie en ontspanning. Vluchtelingenwerk en de woningcorporaties zijn erin geslaagd om de grotere groep statushouders van adequate huisvesting en praktische begeleiding te voorzien.

4. Analyse van de doelgroep statushouders

Om de kosten van de grotere groep statushouders zo reëel mogelijk te kunnen inschatten, is een analyse gemaakt van de groep statushouders die per 1 juli aan Arnhem gekoppeld was. Bij deze analyse gelden een aantal onzekerheden die mogelijk invloed kunnen hebben op de hoogte van de kosten. Zo weten we niet:

- Of de instroom van vluchtelingen ook voor 2017 zal leiden tot een taakstelling van 389 personen. Dit kan veel hoger, maar ook lager worden afhankelijk van alle mondiale ontwikkelingen (zoals de kwetsbaarheid van de Turkije-deal en de situatie in Italië en Griekenland).
- Of er na sluiting van de noodopvang de Koepel, in de maanden daarna weer opnieuw gebruik zal gemaakt worden van noodopvang, waardoor opnieuw relatief meer alleenreizende mannen aan Arnhem gekoppeld worden voor huisvesting
- Of de landelijke regelgeving rondom gezinshereniging ongewijzigd blijft

We zijn in onderstaande analyse van de doelgroep dan ook uitgegaan van een aantal aannames. Deze zijn in de tekst gearceerd weergegeven.

De taakstelling Statushouders voor de gemeente Arnhem is voor 2016 en 2017 bepaald op 389 personen per jaar. Iedere persoon, partner, alleenstaande of kind telt voor deze taakstelling mee als 1 statushouder.

De samenstelling van de taakstelling Statushouder is niet voor iedere gemeente gelijk. Zo heeft Arnhem in 2016 een groep statushouders binnen de gemeente die voor een groot gedeelte bestaat uit alleenreizende mannen,

De specifieke Arnhemse samenstelling heeft tot gevolg dat een landelijke richtlijn, die als landelijke norm wordt gebruikt, voor Arnhem niet kan worden gebruikt. Deze richtlijn houdt in dat van de groep statushouders die binnen de gemeente verblijft ongeveer 47% is aangewezen op een bijstandsuitkering. Voor Arnhem ligt dat percentage hoger. Uit onderstaande tabel blijkt dat 337 van de 355 aanvragers alleenreizende mannen zijn. Dit is 95 %.

De samenstelling van de groep statushouders die Arnhem conform de taakstelling 2016 zal moet huisvesten is bepaald aan de hand van de gegevens die van de COA zijn ontvangen. Met behulp van de gegevens van het COA zijn lijsten opgesteld met namen die in de eerste maanden van het jaar zijn gekoppeld aan Arnhem. Deze lijst bevatte in totaal 272 personen, het eerste deel derhalve van de totale taakstelling van 2016. Wel moet nog worden vermeld dat in de basislijsten afwijkingen in de registratie zijn geconstateerd die zich doorvertalen in de extrapolatie-berekeningen. Voor het meest juiste beeld zijn de aantallen zoals genoemd in onderstaande tabel, als uitgangspunt genomen. Voor het berekenen van de samenstelling van de totale taakstelling statushouders (389) is de samenstelling van de groep van de bovenstaande 272 aanvragers als uitgangspunt genomen. Om te komen tot een volledig beeld van 2016 is de groep van 272 aanvragers geëxtrapoleerd naar de taakstelling van 389. Dit geeft het volgende beeld:

Geëxtrapoleerde aantallen taakstelling 389					
Aanvragers					
gezinsgrootte	aantal	%	volwassenen	kinderen	pers. totaal
1	337	95,0%	337		337
2	12	3,3%	23		23
3	4	1,1%	8	4	12
4		0,0%			
5	1	0,3%	2	3	5
10	1	0,3%	2	10	12
	355	100,0%	372	17	389

De aanname is dat de taakstelling 2016 van 389 dezelfde samenstelling heeft als de inmiddels bekende groep van 272 personen

In totaal derhalve 355 aanvragers waarvan 337 alleenstaande mannen en alleenreizende partners. Het aantal gezinnen in 2016 binnen de Arnhemse doelgroep is gering en komt voor met deze berekening uit op 18. Het aantal kinderen is beperkt en komt uit tot op 17.

Op basis van de gegevens van het COA is ook een lijst opgesteld van de 272 personen **inclusief** het aantal personen dat bij de aanvragers hoort maar nog in land van herkomst verblijven (partner en kinderen die via nareizen naar Nederland kunnen komen). In onderstaande tabel is het beeld weergegeven van de aanvragers inclusief het gezin dat daarbij hoort. Bij het extrapoleren van deze totale groep naar de totale taakstelling van 389 ontstaat het volgende beeld:

De totale gezinssamenstelling van de 272 aanvragers					
		Aantal	relatief	Aant. pers.	relatief
Alleenstaande gehuisvest		179	28,2%	179	23,1%
Gezin zonder kinderen		27	4,3%	55	7,1%
Gezin met kinderen		115	18,1%	230	29,6%
kinderen 0-3jr		72	11,3%	72	9,2%
kinderen 4-12jr		153	24,1%	153	19,7%
kinderen 13-18jr		56	8,8%	56	7,2%
kinderen 18jr en ouder		33	5,1%	33	4,2%
		634	100,0%	776	100,0%

De nog in het thuisland verblijvende groep personen kunnen worden beschouwd als potentiële nareizende statushouders. In hoeverre deze personen zullen nareizen is nog onduidelijk, o.a. afhankelijk van de toestemming tot gezinshereniging.

Voor de berekening van de kosten Statushouders voor het jaar 2017 wordt aangenomen dat 60% van de populatie "potentiële na reizigers" in 2017 naar Nederland komt en zich bij hun familie zal voegen.

Dit betekent dat we voor 2017 de kosten hebben ingeschat voor:

Kinderen 0 tm3 jaar:	43
Kinderen 4 tm12 jaar:	92
Kinderen 13 tm18 jaar	34
Partners	86

Tenslotte wordt bij de inschatting van de kosten uitgegaan dat de taakstelling voor Arnhem ook in 2017 in totaal 389 personen is

5. Inzet op integratie van statushouders

5.1 Inzet op statushouders tot nu toe.

Tot voor kort voerde de gemeente Arnhem geen specifiek integratiebeleid richting statushouders. Sinds 2013 is de uitvoering van de verplichte inburgering voor vluchtelingen wettelijk geen taak meer van gemeenten maar een eigen verantwoordelijkheid van het betreffende individu. Statushouders zijn verplicht om binnen drie jaar dit examen te halen en hun traject te financieren middels een lening van maximaal € 10.000 bij de DUO. Deze lening krijgen ze bij het behalen van het examen binnen de gestelde termijn kwijtgescholden. In de praktijk zien we dat veel statushouders - die in veruit de meeste gevallen bijstandsgerechtigd zijn - niet in staat zijn om zonder ondersteuning deze verantwoordelijkheid op te pakken, wat tal van negatieve consequenties heeft voor het inburgeringsproces. Als gevolg van de wetwijzigingen voert Arnhem, net als de meeste gemeenten in Nederland, geen actieve regie meer over het integratieproces van individuele statushouders. Ook de van Rijksweg fors verminderde middelen voor participatie (c.q. uitvoering van de Participatiewet) en volwasseneneducatie hebben de manoeuvreerruimte van gemeenten in de afgelopen jaren danig ingeperkt. De Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord voor maatschappelijke begeleiding (voorheen € 1.000, - per statushouder) worden door de gemeente Arnhem ingezet voor begeleidingstrajecten van Vluchtelingenwerk Oost Nederland (VWON). Arnhem heeft, net als veel andere gemeenten, al

eerder aangegeven dat deze middelen onvoldoende zijn om statushouders uitgebreid te begeleiden en toe te leiden naar de inburgering.

Vanuit Werk en Inkomen is in de afgelopen jaren geen extra inzet richting Begeleid Werk geweest op de groep statushouders die nog bezig zijn met hun inburgering.

5.2 Visie op Integratie van statushouders (en vluchtelingen).

In de nota "Integratie in de Arnhemse Vluchtelingenketen" is onze visie weergegeven:

Wij zetten in op bevordering van integratie van zowel vluchtelingen in de Arnhemse opvang als de statushouders die in Arnhem gehuisvest worden. Hierbij denken we oplossingsgericht, en niet alleen vanuit (gemeente)systemen, en maken we vooral gebruik van burgerkracht en creativiteit. Dat betekent een verrijking voor zowel de vluchtelingen als de Arnhemse samenleving.

- Wij vinden het belangrijk dat de nieuwe Arnhemmers leren en ervaren hoe we in Nederland met elkaar omgaan en onderdeel uit gaan maken van de samenleving.
- Wij zetten in op een zoveel mogelijk doorlopende lijn van opvang in de noodopvang, het asielzoekerscentrum en de huisvesting in Arnhem zodat het opbouwen van een netwerk en het investeren in leren en werken niet tijdelijk hoeft te zijn.
- We zijn van mening dat de kern van integratie het verbinden van mensen is en hebben in Arnhem voldoende inwoners die zich willen inzetten voor vluchtelingen en statushouders.
- We geloven dat breed inzetten op zowel taal en talent, kennismaken met de stad en (vrijwilligers)werk de weg is naar een goede integratie.

Deze visie sluit naadloos aan op de inclusiegedachte die in Arnhem omarmd wordt. Hierbij willen we dat alle inwoners van Arnhem ongeacht afkomst, religie, geslacht en leeftijd meetellen en mee kunnen doen aan de samenleving. De ambitie daarbij is om alle vormen van uitsluiting tegen te gaan. Inclusie geschiedt waar mogelijk op eigen kracht; waar nodig met ondersteuning. Eigen verantwoordelijkheid en wederkerigheid zijn begrippen die ook gelden voor onze nieuwe Arnhemmers.

In de integratienota is besloten om een drietal "Quick Wins" uit te voeren om de integratie van statushouders te optimaliseren. Het gaat hierbij om de volgende acties:

1. Een leer-werktraject voor statushouders wordt uitgewerkt
2. Snellere toeleiding naar en zo mogelijk intensivering van inburgeringstrajecten.
3. Inbedden van de participatieverklaring in de begeleiding van statushouders

Deze Quick Wins vormen de basis van onze nieuwe integrale aanpak van statushouders.

5.3 Noodzaak voor een Integrale aanpak

De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) schrijft in november 2015 in haar Policybrief "Geen tijd te verliezen; van opvang naar integratie van asielmigranten" over één van de grootste knelpunten op dit moment in het integratieproces van vluchtelingen. Dit knelpunt houdt in dat onvoldoende integraal wordt gewerkt aan huisvesting, inburgering, opleiding en werk maar eerder volgtijdelijk, waardoor veel kostbare tijd verloren gaat en deze domeinen elkaar onvoldoende versterken.

Een integrale aanpak is nodig om:

- te voorkomen dat statushouders niet of onvoldoende meedoen in de Arnhemse samenleving. Dit leidt tot schrijnende situaties voor henzelf, maar ook tot een verminderde cohesie in de stad.
- Te voorkomen dat een groot deel van de statushouders afhankelijk zijn en blijven van een bijstandsuitkering omdat zij geen perspectief hebben op uitstroom naar werk. Deze groep zal daarnaast een relatief groot beroep moeten doen op andere voorzieningen. Nu investeren in deze doelgroep voorkomt veel hogere en langdurige kosten voor de gemeente Arnhem
- Te voorkomen dat we kansen laten liggen om al in de Arnhemse opvang te kunnen starten met de integratie in het Arnhemse en zo kostbare tijd verliezen. Uit de pilot met groepsbijeenkomsten die vanaf mei met statushouders gehouden wordt blijkt dat veel statushouders na het verkrijgen van een verblijfsvergunning heel graag actief stappen willen zetten richting integratie en werk. Als men hiervoor op relatief korte termijn geen mogelijkheden krijgt of ziet, dreigt het risico om af te glijden in moedeloosheid en inactiviteit.
- Te voorkomen dat alle Arnhemse burgers die zich in de afgelopen maanden positief hebben ingezet om deze doelgroep te helpen en te leren kennen overbelast worden of teleurgesteld afhaken.
- Het risico te voorkomen dat er minder maatschappelijk draagvlak is voor het huisvesten van vluchtelingen omdat deze groep niet optimaal integreert in de Arnhemse samenleving

6. Arnhemse integrale aanpak van statushouders

Bij deze integrale aanpak zijn, naast de statushouder zelf, veel verschillende partijen betrokken, waaronder de afdelingen van de gemeente zelf, Vluchtelingenwerk, de wijkteams, de inburgeringsaanbieders, de vrijwilligersplatforms, woningcorporaties en het NIDOS (voogdij-instelling voor minderjarige vreemdelingen). Er wordt uitgegaan van een periode van 18 maanden waarin de statushouder begeleid wordt bij het zetten van alle eerste stappen die nodig zijn om te integreren.

6.1 De hoofdpunten van de nieuwe Arnhemse integrale aanpak

Hieronder worden de hoofdpunten uit de nieuwe integrale aanpak besproken. Na de vaststelling van de integratienota in juni jl., is met de uitvoering van een aantal punten al een start gemaakt. Met de andere acties wordt een start gemaakt zodra ingestemd wordt met het Uitvoeringsplan. Waar dit het geval is, wordt dat hieronder aangegeven.

1. Uitgebreidere begeleiding van de statushouders door Vluchtelingenwerk Oost Nederland (VWON)

Vluchtelingenwerk verzorgt al jaren voor de gemeente de begeleiding van statushouders. Deze begeleiding duurt gemiddeld 8 maanden en is er vooral op gericht om zaken rondom de huisvesting en eventuele gezinshereniging te regelen en de eerste stappen te zetten naar integratie. Daarnaast leidt Vluchtelingenwerk de statushouders naar de inburgering toe.

Bij de nieuwe integrale aanpak wordt de begeleiding van VWON uitgebreider dan voorheen, en er komt een goede samenwerking en afstemming met andere betrokken partijen. VWON voert aan het begin van de begeleiding veel (praktische) zaken zelf uit, en blijft de statushouder daarna actief volgen in zaken rondom inburgering, en mogelijkheden richting werk, participatie en zorg. Deze vernieuwde begeleiding zal starten zodra ingestemd is met het uitvoeringsplan.

2. Vluchtelingenwerk start, al zoveel mogelijk in de (Arnhemse) opvang, met de begeleiding van de Arnhemse statushouder

Zodra de vernieuwde begeleiding gaat starten, zal hierbij worden aangesloten op en samengewerkt met het COA inzake initiatieven die in de opvang al starten in het kader van taalonderwijs, kennis van de Nederlandse Samenleving, en het inventariseren van talenten, opleiding, diploma's.

3. Snellere toeleiding naar inburgering en meer maatwerk

In de Integratienota is vastgesteld dat Arnhem binnen de huidige wettelijke kaders meer afstemming wil met de inburgeringsaanbieders. Inmiddels is een structureel overleg met alle actieve inburgeringsaanbieders die in Arnhem actief zijn en VWON opgestart. Doel van dit overleg is om:

- Samenwerkingsafspraken te maken om statushouders sneller toe te leiden naar een inburgeringsaanbod
- Hierbij afspraken te maken over maatwerk en indien mogelijk intensivering van de inburgeringstrajecten.

- Afspraken te maken over monitoring waardoor signalen van stagnatie door het Kernteam binnen de gemeente opgepakt kunnen worden

4. Investeren in doorstroom mogelijkheden van statushouders binnen het onderwijs

Een belangrijke pijler binnen onze integratievisie betreft het investeren in taal en talent. Daarom willen we met de uitwerking van dit uitvoeringsplan inzetten op:

- Het sluiten van een convenant met het Universitair Asiel Fonds (UAF) om hoogopgeleiden te laten doorstromen naar HBO of universiteit zodat hun uitstroomkans sterk verhoogd wordt
- Het faciliteren van een coördinator bij het ISK onderwijs (VO) om studenten én de reguliere scholen na uitstroom te ondersteunen en te monitoren
- Het monitoren of het nieuwe (informele) aanbod dat door diverse partijen (zie bijlage 2. onder het kopje volwassenenonderwijs) wordt aangeboden een meerwaarde heeft op de inburgeringscursus voor statushouders.

Er is een belangrijke randvoorwaarde om de doorstroom naar hoger onderwijs te kunnen verbeteren. Deze ligt in het principe om statushouders die zorgvuldig geselecteerd zijn door de betrokken onderwijsinstellingen - op basis van maatwerk - in staat te stellen hun (voor)opleiding tot hoger onderwijs (VAVO, HBO of WO) te volgen. De selectie gebeurt op basis van de potentie die de betrokken statushouder heeft tot hoger onderwijs. Het maatwerk vindt plaats met behoud van uitkering tenzij voor de betreffende (voor)opleiding een voorliggende voorziening (studiefinanciering of Wtos) beschikbaar is. Wanneer er buiten deze doelgroep statushouders, individuele situaties zijn waarvoor dit principe ook zou moeten gelden, wordt op vergelijkbare wijze maatwerk verleend.

5. Er komt een Kernteam binnen de gemeente die de statushouder actief volgt en begeleid vanaf moment van aanvraag tot uitstroom richting werk, participatie of zorg

Inmiddels is per 1 september jl. binnen de gemeente een multi disciplinair Kernteam van start gegaan. In bijlage 1. is een processchema weergegeven waaruit blijkt dat we inzetten op:

- Het snel leren kennen van (de talenten, mogelijkheden en beperkingen) van de statushouder middels groepsbijeenkomsten en diagnosegesprekken
- Naast het inzetten van zorg (indien nodig), het eveneens actief inzetten van trajecten richting werk of participatie
- Korte lijnen tussen de betrokken teams zodat bij signalen en wijzigingen snel geschakeld kan worden
- Deelname van VWON aan het kernteam waardoor de verbinding met andere partners (zoals bijvoorbeeld inburgeringsaanbieders) mogelijk is.

De multidisciplinaire werkwijze van dit kernteam kan mogelijk als blauwdruk worden gebruikt voor de aanpak van een bredere groep bijstandsgerechtigden.

6. Inbedden van de participatieverklaring in de begeleiding van de statushouder

In de Integratienota is al gesproken over de participatieverklaring

Op dit moment wordt het participatieverklaringstraject (PVT) met daarin aandacht voor de begrippen "Solidariteit", "Gelijkwaardigheid", "Participatie" en "Vrijheid" uitgewerkt. Wij denken dat de verklaring de inburgering en integratie in het Arnhemse kan ondersteunen. Wij zijn van mening dat de genoemde kernwaarden beter zullen landen, en eerder tot gewenste gedragskeuzes zullen leiden, wanneer deze kernwaarden op meerdere momenten, en via verschillende manieren besproken worden met de statushouders. Daarom kiezen we voor een traject van vier bijeenkomsten, ter voorbereiding op de ondertekening en een inbedding in de totale begeleiding die statushouders vanuit Vluchtelingenwerk krijgen. Het traject wordt ontwikkeld door VWON, het Platform "Arnhem voor Vluchtelingen en Mindmix. MindMix is een organisatie van gedragswetenschappers die een actieve en creatieve aanpak hanteren om bij te dragen aan diverse actuele maatschappelijke en sociale thema's. Zij zullen bij het PVT meedenken over een goede vorm van de bijeenkomsten waarbij bewustwording van gedrag en het maken van keuzes daarin centraal staan. Bij de uitvoering worden veel relevante maatschappelijke organisaties en partners betrokken. Hierbij wordt bijvoorbeeld de samenwerking gezocht met Vitesse.

7. Maximaal benutten van de kracht en solidariteit vanuit de Arnhemse samenleving

Zoals we al in de Integratienota hebben aangegeven, zijn we van mening dat een optimale integratie tot stand komt wanneer verbindingen tussen mensen worden gelegd. In Arnhem zijn inmiddels vele verbindingen tussen vrijwilligers en statushouders gelegd en dit vormt een mooie basis voor integratie. Er wordt door VWON en de platforms "Arnhem voor Vluchtelingen", "Welkom in Arnhem" en "Welkom in Elden" goed samengewerkt om de kracht en energie vanuit de Arnhemse samenleving én vanuit de statushouders te laten samenkomen. De gemeente zet in op het faciliteren van initiatieven om deze verbinding mogelijk te blijven maken. Zo worden er (zoals in de integratienota is vastgesteld), netwerkbijeenkomsten georganiseerd waar mensen elkaar leren kennen en ervaringen worden uitgewisseld. Er wordt daarnaast een website ontwikkeld waar alle initiatieven zichtbaar worden en vraag en aanbod aan elkaar kan worden gekoppeld.

8. Een goede samenwerking rondom huisvesting van statushouders

Om de grotere groep statushouders adequaat te kunnen huisvesten heeft de gemeenteraad begin 2016 nieuwe beleidskaders voor huisvesting en begeleiding van statushouders vastgesteld. Met alle betrokken partijen (gemeente, woningcorporaties en andere woningaanbieders, en vluchtelingenwerk) zijn we er in de eerste helft van 2016 in geslaagd om ruimschoots aan de taakstelling te voldoen. Hierbij is van belang dat het realiseren van de taakstelling er niet toe heeft geleid dat de gemiddelde wachttijd op geschikte woonruimte voor de "overige" Arnhemmers is opgelopen.

De (nieuwe) begeleiding van de statushouders wordt met de woningcorporaties afgestemd en er komen korte lijnen om signalen van bijvoorbeeld overlast of betalingsproblemen adequaat te kunnen oppikken en indien nodig hierop actie te ondernemen.

9. Een goede overgang van opvang en begeleiding van minderjarige statushouders die 18 jaar worden.

Minderjarige statushouders worden tot hun 18^e opgevangen en begeleid door het NIDOS. Vanaf hun 18^e is het de bedoeling dat zij zelfstandige woonruimte hebben, en dat er voor de begeleiding een warme overdracht plaatsvindt naar VWON. Ten aanzien van de herhuisvesting van 18 + AMV-ers wordt in Arnhem de volgende visie gehanteerd:

- Wij vinden het belangrijk om uit te gaan van de mogelijkheden en talenten van de jongeren en willen de jongeren prikkelen om deze talenten te ontwikkelen en zelf stappen te zetten. Het bereiken van de 18-jarige leeftijd is voor verreweg de meeste jongeren een goed moment om een stap(je) richting zelfstandigheid te zetten. Een verandering van woonruimte, naar een zelfstandige kamer, of woonruimte bij het Leger des Heils is zo'n belangrijke stap waardoor de jongeren in beweging komen richting zelfstandigheid.
- Wij gaan uit van een Inclusieve samenleving en willen dat het principe "Iedereen doet mee in Arnhem en iedereen doet zelf wat hij zelf kan doen" zeker ook geldt voor de AMV-ers
- Wij willen bij een herhuisvestingsmodel de lijn doorzetten die we ook voor andere kwetsbare jongeren (bijvoorbeeld uit de jeugdzorg) die 18 jaar worden en zelfstandig moeten gaan wonen. Dat betekent dat er, net als in de jeugdzorg, ook oog is voor jongeren boven de 18 die zo kwetsbaar zijn dat zij eigenlijk nog niet als volwassene kunnen worden beschouwd.
- Wij willen voor hen een helder proces waarbij een ieder weet wat hem te wachten staat, terwijl er te allen tijde maatwerk mogelijk is voor uitzonderingsgevallen in geval iemand te kwetsbaar is, of in geval het gaat om een verlenging van de opvangsituatie met een logische korte periode
- Wij willen een vangnet voor de AMV-ers die dat nodig hebben
- Wij willen dat de jongeren die als minderjarige in Arnhem zijn opgevangen, ook vanaf hun 18^e jaar in hun eigen stad kunnen blijven waardoor het opgebouwde netwerk (school, vrienden) in tact blijft.

In de afgelopen maanden is gebleken dat vervolghuisvesting voor een aantal jongeren vanaf hun 18^e moeilijk te realiseren is.

Daarom is t.a.v. herhuisvesting van de jongeren de volgende lijn ingezet:

- Het NIDOS en de opvangorganisaties bereiden de jongeren al ruimschoots vóór hun 18^e jaar voor op het zelfstandig gaan wonen, en het vinden van een kamer. Zij hebben een inspanningsverplichting om samen met de jongere een kamer te vinden. De gemeente denkt hierin actief mee.
- Er is vanaf eind 2016 extra woonruimte voor 16 jongeren beschikbaar in een pand van het Leger des Heils. Hierbij krijgen de jongeren allen een eigen kamer, ze betalen huur aan het Leger des Heils van hun uitkering, en krijgen woonbegeleiding om uiteindelijk de stap naar een zelfstandige kamer te zetten. Voor de één zal dit al na een half jaar zijn, voor de ander zal dat langer duren. Naast de woonbegeleiding van het Leger des Heils zal Vluchtelingenwerk hun begeleiden bij hun integratie in Arnhem. Zodra deze groep jongeren uitstroomt, zal deze voorziening gebruikt gaan worden voor AMV-ers die 18 jaar worden en nog woonbegeleiding nodig hebben voordat ze zelfstandig kunnen gaan wonen.
- Daarnaast hebben we met de corporaties en de opvangorganisaties besproken dat we, als dat nodig is, een klein aantal woningen (bijvoorbeeld twee of drie) kunnen omklappen naar woningen waar vier jongeren per woning zelfstandig gaan worden. Hierbij zullen de woningcorporaties vooralsnog geen alternatieve locaties voor de opvangorganisaties beschikbaar stellen. De opvangorganisaties kunnen in dat geval in Arnhem minder **nieuwe** AMV-ers gaan opvangen waardoor het totale aantal AMV-ers zal dalen naar ongeveer 50 jongeren. Gezien de kwetsbaarheid van deze jongeren en de (extra) begeleiding die zij nodig hebben, ligt dit lagere aantal binnen de mogelijkheden die er in Arnhem voor deze jongeren zijn.

Financiering van de begeleiding van het Leger des Heils vanaf eind 2016 tot en met 2017 kan éénmalig worden gedekt uit de aan het asielbudget toegevoegde middelen. Voor de jaren vanaf 2018 worden voor de begeleiding door het Leger des Heils de mogelijkheden via de WMO bekeken. Daarom zijn deze kosten niet opgevoerd in de tabel op blz. 16

Met dit opvangmodel zetten we de lijn door die we ook hanteren voor andere kwetsbare jongeren (bijvoorbeeld uit de jeugdzorg) die 18 jaar worden en zelfstandig moeten gaan wonen. Voor deze jongeren geldt immers ook dat het zetten van stappen heel belangrijk is en het bereiken van de leeftijd van 18 jaar is hierbij een mijlpaal. Tegelijkertijd blijft er voor de wijkteams ruimte om, net als in de jeugdzorg, te besluiten dat verlenging van de opvang op de bestaande locatie vanuit het specifieke belang van een jongere de voorkeur geniet.

7. Financiering

In het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom zijn extra Rijksmiddelen toegezegd. Hierbij is het van belang om op te merken dat deze middelen bedoeld zijn voor de **grotere groep** statushouders die naar aanleiding van de verhoogde asielinstroom aan gemeenten worden gekoppeld. In de afgelopen jaren hebben gemeenten immers altijd al statushouders welkom geheten als nieuwe inwoners en de kosten hiervan werden gedekt door reguliere middelen. Zoals al gezegd, is het aantal statushouders in Arnhem gestegen van 127 personen in 2014 naar 389 personen in 2016.

De Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord vallen uiteen in twee geldstromen:

- De maatschappelijke begeleidingsgelden. Deze gelden (€ 2.370, - per statushouder) zijn verhoogd van € 1000, - naar € 2.370, - per persoon en worden na komst van een statushouder overgemaakt. Deze gelden worden, op verzoek van de gemeente Arnhem, door het COA rechtstreeks overgemaakt naar VWON.
- De overige gelden die via het gemeentefonds, en via het BUIG budget bij de gemeente binnenkomen.

7.1 Verdeling van de Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord

De maatschappelijke begeleidingsgelden

De Maatschappelijke begeleidingsgelden ad. € 2.370, - per persoon worden door de gemeente Arnhem ingezet om de kosten van de uitgebreidere begeleiding van VWON en het Participatieverklaringstraject te dekken. Deze middelen zijn voldoende om alle kosten die in dit kader worden gemaakt te dekken.

De overige Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord

Om de acute noodsituatie het hoofd te bieden hebben Rijk en gemeenten in het bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom van 27 november 2015 afspraken gemaakt. In het Uitwerkingsbesluit Verhoogde Asielinstroom is overeengekomen dat gemeenten middelen ontvangen vanwege de extra kosten voor vergunninghouders op de gebieden werk en integratie, onderwijs en zorg*.

Uit de septembercircularis 2016 volgt dat per statushouder van € 4.430, - wordt ontvangen. Uit de circularis blijkt ook dat op het totaal van de in de eerste helft van 2016 gehuisveste statushouders, de niet ingevulde taakstelling 2015 in mindering wordt gebracht. De prognose 2016 is dat de gestelde taakstelling volledig wordt ingevuld.

* Het Rijk heeft als gevolg van de verhoogde asielinstroom in 2015 en 2016 extra middelen vrijgemaakt voor de eerstejaarsopvang van asielzoekers. In totaal betreft dit voor de jaren 2015-2017 een bedrag van € 353 mln. In te zetten op terreinen als Werk en Integratie, Onderwijs, Huisvesting primair en voortgezet onderwijs, Leerlingenvervoer, Voor- en vroegtijdige educatie (vve), Gezondheid en preventie waaronder jeugdhulp.

De verdeling van het bedrag van € 353 mln. is als volgt:

2015: -€178 mln. waarvan € 108 mln. bij de septembercirculaire 2015 is uitgekeerd aan de gemeenten
2016: -€ 90 mln.
2017: -€ 85 mln.

Aanvullend hierop stelt het Rijk nog een bedrag van €147 beschikbaar waarmee het totaal uitkomt op een bedrag van € 500 mln. Per geplaatste statushouder wordt aan de gemeente een bedrag uitgekeerd. De middelen zijn vrij besteedbaar.

In mei 2016 is tevens de nieuwe aanvraagronde van het ESF-programma opengesteld voor projecten t.b.v. re-integratie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, met een looptijd van maximaal 2 jaar. Het budget bedraagt € 116 mln. De centrumgemeenten van de 35 arbeidsmarktregio's zijn aanvrager. Ook vanuit Arnhem worden de mogelijkheden onderzocht. (Zie ook elders in deze nota).

7.2 Verdeling van Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord in Arnhem

In onderstaand schema geven we de ingeschatte kosten die de grotere groep statushouders met zich meebrengt op alle relevante beleidsterreinen zoals (bijzondere) bijstand, trajecten richting begeleid werk en activerend werk, jeugdzorg, onderwijs enzovoorts.

We hebben allereerst bekeken of er vanuit de reguliere middelen ruimte is om deze kosten te dekken, alvorens een beroep te doen op de Rijksmiddelen. In onderstaande tabel is dit nader uitgewerkt. Als blijkt dat deze inschatting niet klopt zal deze verdeling aangepast worden. Bij de inschatting van de kosten is uitgegaan van de al eerder genoemde analyse van de groep statushouders die in 2016 aan Arnhem gekoppeld is.

Tabel met baten en lasten Statushouders			Financiële dekking			
Beleidsveld	Kosten		Beschikbaar regulier budget		Benodigd budget Rijksmiddelen	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
1 Bijzondere Bijstand	€ 470.000	€ 215.000	geen	geen	€ 470.000	€ 215.000
2 Multidisciplinair Team	€ 110.500	€ 335.000	€ 110.500	€ -	€ -	€ 335.000
3 Begeleid Werken	€ 193.000	€ 502.000	€ 193.000	€ -	€ -	€ 502.000
4 Activerend werk	€ 392.500	€ 1.022.500	€ 392.500	€ -	€ -	€ 1.022.500
5 Wijkteams	pm	pm	€ -	€ -	€ -	€ -
6 Jeugdzorg	€ 45.000	€ 447.000	geen	geen	€ 45.000	€ 447.000
7 Voor- en voegschoolse educatie	€ 60.500	€ 157.500	€ 60.500	€ 157.500	€ -	€ -
8 Primair Onderwijs	€ 25.500	€ 184.000	€ 25.500	€ 184.000	€ -	€ -
9 Voortgezet Onderwijs	€ 5.000	€ 15.000	geen	geen	€ 5.000	€ 15.000
10 Volwasseneneducatie	€ 27.000	€ 27.000	€ 27.000	€ 27.000	€ -	€ -
11 Onderwijshuisvesting (invest. €355k)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
12 Leerlingenvervoer	€ 9.000	€ 67.000	geen	geen	€ 9.000	€ 67.000
13 Publieke gezondheidszorg	€ 184.500	€ 184.500	€ 60.000	€ 60.000	€ 124.000	€ 124.000
14 Veiligheid	pm	pm	€ -	€ -	€ -	€ -
15 Integratie	pm	pm	€ -	€ -	€ -	€ -
Lasten /Baten	€ 1.522.500	€ 3.156.500	€ 870.000	€ 429.000	€ 653.000	€ 2.727.500
Beschikbaar budget Rijksmiddelen					€ 1.723.500	€ 1.723.500
Restant budget Rijksmiddelen					€ 1.070.500	€ -1.004.000
Overheveling budget 2016 naar 2017					€ -1.070.500	€ 1.070.500
Restant 2017 (in te zetten als budget onvoorzien)					€ -	€ 66.500

De kosten in het schema zijn afgerond. In bijlage 2. vindt u per kostenpost een korte toelichting op deze kosten, hoe deze zijn berekend en welke aannames hierbij zijn gebruikt.

8. Conclusie

Uit voorgaande blijkt dat de integrale aanpak van statushouders zoals hierboven beschreven voor de jaren 2016 en 2017 volledig uit de reguliere middelen en de Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord betaald kunnen worden. Alle genoemde ambities kunnen we dus waarmaken binnen de beschikbare budgetten van de gemeente (regulier) of vanuit de extra Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord. Daarnaast willen wij de mogelijkheden nagaan om ESF-gelden (gelden via het Europees Sociaal Fonds) aan te wenden voor cofinanciering van het Kernteam.

Een aantal kosten dat gemaakt wordt in 2017, zal ook doorlopen in 2018. Omdat de middelen in het Uitwerkingsakkoord ook alleen gelden voor 2016 en 2017, hebben wij ervoor gekozen om alleen de kosten voor 2016 en 2017 in beeld te brengen. Gezien de (mondiale) onzekerheden rondom de asielinstroom is het nu niet reëel om verder vooruit te kijken. Afhankelijk van de voortgang en de verdere instroom van statushouders, zal mogelijk in 2017 een actualisatie van dit plan worden gemaakt

De Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord 2016 (€ 1,7 mln. waarvan € 1,1 mln. reeds is ontvangen bij de Septembercirculaire) worden conform de verdeling zoals opgenomen in bovenstaande tabel met een begrotingswijziging toegevoegd aan de betreffende beleidsvelden. De begrotingswijziging is bijgevoegd.

Het totale financiële beeld 2016/2017 is in onderstaande tabel opgenomen (bedragen zijn afgerond):

Project "Statushouders; onze nieuwe Arnhemmers	
2016	
reeds ontvangen Rijksmiddelen bij Sept.circulaire '16	1.100.000
lasten 2016 zoals opgenomen in bovenstaande tabel	655.000
Over te hevelen van 2016 naar 2017*	445.000
nog te ontvangen Rijksmiddelen 2016 bij Dec.circ. '16**	650.000
totaal over te hevelen van 2016 naar 2017	1.095.000
2017	
overheveling van 2016 naar 2017	1.095.000
te ontvangen Rijksmiddelen bij mei.circulaire '17***	1.700.000
	2.795.000
lasten 2017 zoals opgenomen in bovenstaande tabel	2.727.500
resteert	67.500

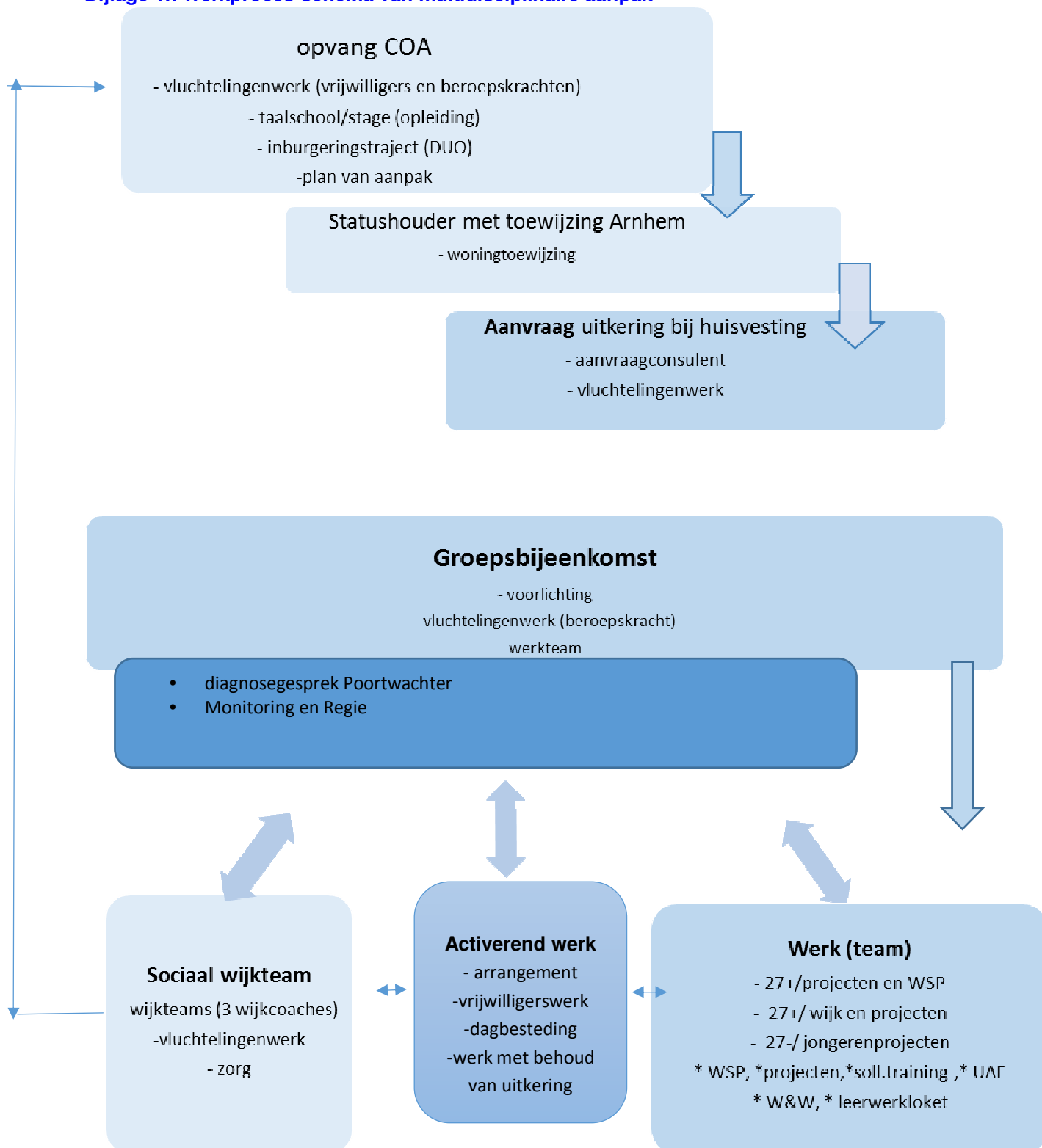
*Het resterende deel van de reeds ontvangen middelen 2016 wordt van 2016 overgeheveld naar 2017. Het betreffende bedrag wordt bij de voorlopige jaarafsluiting via de systematiek van niet-bestede middelen naar 2017 overgeboekt.

**Naar verwachting worden met de December-circulaire de resterende baten 2016 (€ 650.000) toegekend. Deze middelen worden toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Taakmutaties Gem. Fonds en vervolgens in de loop van het jaar 2017 toegevoegd aan de betreffende beleidsvelden.

***De nog te ontvangen Rijksmiddelen 2017 worden overeenkomstig de systematiek 2016 toegedeeld aan de betreffende beleidsvelden.

BIJLAGEN

Bijlage 1.: Werkproces-schema van multidisciplinaire aanpak

KernTeam

Aanvraagconsulent
 Consulent inkomen
 Werkteam
 Diagnoseconsulent
 Aanvullend inkomen
 Wijkcoach
 Vluchtelingenwerk
 Activerend werk

Bijlage 2 Toelichting op kosten van verschillende beleidsvelden.

Bijstandsuitkeringen

Toelichting

In deze nota worden de kosten van de Statushouders in beeld gebracht. De kosten van de te verstrekken bijstandsuitkering worden buiten de berekeningsopzet gehouden aangezien hiervoor een aparte (Buig)financiering loopt via inter-temporele tegemoetkomingen 2016 en 2017. Voor het volledige beeld onderstaand enige informatie over de financiering van de bijstandskosten.

In het Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom zijn afspraken gemaakt over de aanvullende bijstandslasten waarmee gemeenten worden geconfronteerd als gevolg van de verhoogde instroom statushouders. Voor 2016 en is een inter-temporele tegemoetkoming in de kosten overeengekomen. De extra financiële middelen voor 2016 zijn nodig omdat in het macrobudget 2016 alleen rekening is gehouden met de gerealiseerde uitgaven voor instroom van vluchtelingen in eerdere jaren. Daarbij is (via de reguliere verdeelsystematiek) geen rekening gehouden met de feitelijke instroom van vluchtelingen. De intertemporele tegemoetkoming 2016 (€85 mln.) en 2017 (€90 mln.) is bedoeld om de additionele lasten te dekken. De verdeling van de inter-temporele tegemoetkoming vindt plaats conform de gerealiseerde taakstelling in de maanden januari t/m november 2016. De uitbetaling 2016 zal naar verwachting plaatsvinden in december 2016. Met deze verdeling kan zoveel als mogelijk worden uitgegaan van de werkelijke realisatie over het gehele uitvoeringsjaar 2016.

De verdeling van de inter-temporele tegemoetkoming 2017 zal niet plaatsvinden via het verdeelmodel, maar op basis van de realisatie januari 2016 t/m juli 2016. Vanaf 2018 wordt het (inter-temporele)

in Arnhem, zoals ook elders in deze memo beschreven, vooral bestaat uit alleenstaanden en alleenreizende partners, pakt deze richtlijn voor Arnhem negatief uit. In deze fase is er nog geen duidelijkheid over de hoogte van de Arnhemse inter-temporele uitkering 2016.

Bijzondere bijstand

Toelichting

De kosten voor bijzondere bijstand vallen uiteen in:

- Bijstand om niet (in verband met eerste huur e.d.)
- Inrichtingskosten (is een lening)
- Gelrepas

Aannames:

- We gaan ervan uit dat van de verstrekte leningen aan inrichtingskosten 30 % oninbaar zal zijn
- We gaan uit van een totale groep statushouders van 389, waarbij in 2017 meer vrouwen en kinderen onder groep statushouders zitten die bij de hoofdaanvrager intrekt. Hierdoor dalen de kosten voor inrichtingskosten.

Berekening

2016						
Totale kosten bijzondere bijstand voor de groep "taakstelling 2016: 389"						
		Bijz. bijst. om niet (l.o.+huur)		Oninbaar lening (30%)		Totale
	aantal	per aanvrager	totaal	per aanvrager	totaal	kosten
Alleenstaande	337	€ 565	€ 190.405	€ 660	€ 222.420	€ 412.825
Gehuwd zonder kinderen	12	€ 675	€ 8.100	€ 900	€ 5.400	€ 13.500
Gehuwd met kinderen	6	€ 675	€ 4.050	€ 1.260	€ 7.560	€ 11.610
Totale kosten 2016			€ 202.555		€ 235.380	€ 437.935
Kosten Gelrepas 2016			Volw.	373	€ 70	€ 26.110
			Kinderen	17	€ 150	€ 2.550
Totaal ko. Gelrepas						€ 28.660
Totale kosten 2016						€ 466.595
2017						
Aanname: 60% nareizigers taakstelling 2016 arriveert binnen periode van 1 jaar (d.i. in 2017)						
Kosten nareizenden		0,6	lening woning inrichting	Oninbaar lening		Totale
	aantal	per aanvrager	totaal	per aanvrager	totaal	kosten
Nareizende partners	86	€ 800	€ 68.400	€ 240	€ 20.520	€ 20.520
kinderen 0-3 jaar	43	€ 400	€ 17.280	€ 120	€ 5.184	€ 5.184
kinderen 4-12 jaar	92	€ 400	€ 36.720	€ 120	€ 11.016	€ 11.016
kinderen 13-18 jaar	34	€ 400	€ 13.440	€ 120	€ 4.032	€ 4.032
kinderen 18 jaar en ouder	20	€ 400	€ 7.920	€ 120	€ 2.376	€ 2.376
Ko. nareizigers	274		€ 143.760		€ 43.128	€ 43.128
Kosten bijzondere bijstand voor rest "taakstelling 2017: 389-/-274" = 115						€ 129.467
Kosten Gelrepas 2017			Volw.	201	€ 70	€ 14.070
			Kinderen	188	€ 150	€ 28.200
Totaal ko. Gelrepas						€ 42.270
Totale kosten 2017						€ 214.865
Totale kosten 2016 en 2017						€ 681.460

Dekking

Uit het reguliere budget is geen dekking voor de (extra) kosten van de grotere groep statushouders. Hiervoor worden de toegezegde Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord ingezet zoals blijkt uit de tabel op blz. 16

Begeleid Werk en activerend werk

Toelichting

Kernteam

We willen inzetten op participatie van de groep statushouders, waarbij toeleiding naar betaald werk de voorkeur verdient. De groep wordt in beeld gebracht en gehouden (gemonitord) door een Kernteam, waaraan sociale wijkteams, Vluchtelingenwerk en Cluster W&I deelnemen. Daarbij worden statushouders via groepsbijeenkomsten gesproken. De inzet van W&I in het Kernteam en in de groepsaanpak wordt geraamd op 5 FTE (€ 335.000 per jaar). Deze inzet is ook voldoende voor de monitoring van de totale (nieuwe) groep. We gaan onderzoeken of de formatieve inzet in dit Kernteam in 2017 gesubsidieerd kan worden vanuit ESF-middelen, zoals dit eerder ook bij het Jongerenloket is

uitgevoerd in het kader van ESF-Actie Aanpak jeugdwerkloosheid. In 2016 wordt dit meegenomen in de ESF-aanvraag Actieve Inclusie, die uiterlijk 31 december 2016 moet worden ingediend.

Begeleid werk

Vervolgens is de verwachting dat 1/3 van de groep in aanmerking komt voor toeleiding naar betaald werk (via Begeleid werk). Deze aanname is gebaseerd op ervaringen met "reguliere" bijstandsgerechtigden. Daarbij wordt ingezet op het plaatsen van statushouders op een werkervaringsplaats (werken met behoud van uitkering) of een baan, waarbij de werkgever gemiddeld € 3.500 aan begeleidingskosten ontvangt¹. Daarnaast wordt deelgenomen aan een sollicitatietraining (€ 500 per statushouder) en ramen we kosten voor functiegerichte taalondersteuning of individuele trajectkosten (€ 1.000 per statushouder). Dit leidt tot een totale trajectprijs Begeleid werk op jaarbasis van € 5.000.

Activerend werk

We gaan ervan uit dat, naast het deel van de statushouders dat direct naar begeleid werk geleid kan worden, een ander deel nog wat andere vormen van begeleiding (inzake taal, overbruggen van cultuurverschillen e.d.) nodig heeft. Dit kan worden geboden vanuit Activerend werk. We denken dat dit in eerste instantie kan gelden voor de overige 2/3 van de groep. We gaan er vanuit dat deze groep geplaatst kan worden op een arrangement gericht op ontwikkeling. De ontwikkeling is gericht op het zetten van stappen op de Participatieladder (op weg naar sociale contacten, georganiseerde activiteiten, onbetaald werk, betaald werk, al dan niet met ondersteuning). Binnen Activerend werk wordt per trede van de Participatieladder een apart tarief gehanteerd. Het gemiddeld tarief voor een ontwikkelarrangement op jaarbasis ligt op € 5.000. We gaan er vanuit dat eventuele extra kosten van de Oriëntatiefase (algemene voorziening) hier ook uit gefinancierd kunnen worden.

De tarieven voor deze trajecten Begeleid werk en Activerend werk liggen in lijn met de tarieven voor trajecten voor reguliere bijstandsgerechtigden.

Aannames

Aantallen statushouders naar Begeleid werk /Activerend Werk

De voorbereiding van de intensievere en sluitende aanpak van statushouders loopt al geruime tijd. Zo is het Kernteam inmiddels gevormd en zijn de eerste groepsbijeenkomsten al gehouden. We gaan er vanuit dat de intensieve aanpak geldt voor alle statushouders die in 2016 in Arnhem zijn komen wonen, maar dat de trajecten starten per 1 september 2016. De jaartrajecten duren in 2016 dus 4 maanden en lopen nog 8 maanden door in 2017.

Vanaf 1-9-16 verwachten we de volgende trajecten:

- In 2016 is de taakstelling 389 statushouders. Hierin zitten 17 kinderen en 355 kostwinners/aanvragers uitkering (vrijwel allen zijn alleenreizenden, slechts bij 18 is er een partner mee). We kijken naar het totale huishouden en richten ons op diegene in het gezin die het meest kansrijk is op de arbeidsmarkt. Aanname hierbij is dat alle aanvragen een uitkering krijgen. Het aantal Participatietrajecten per 1-9-16 komt dan op 355.

¹ De maximale vergoeding voor begeleidingskosten (zowel voor een werkervaringsplaats als voor job coaching) bedraagt in Arnhem € 6.000.

- Aannee is dat 1/3 in aanmerking komt voor Begeleid werk (ondersteuning door W&I richting betaald werk) en 2/3 voor Activerend werk. Dit betekent dat 117 statushouders richting Begeleid werk gaan en 238 richting Activerend werk. Alle trajecten duren in 2016 dus gemiddeld 4 maanden.

In 2017 komt er een nieuwe groep statushouders (naast de lopende trajecten van nog 8 maanden van de vorige groep). Wij ramen in 2017 het volgende aantal statushouders dat in aanmerking komt voor trajecten Begeleid werk of Activerend werk:

- Nieuwe groep van 389 statushouders (verwachte taakstelling).
- Relatief veel nareizende partners (86) en kinderen (189, waarvan 20 ouder dan 18 jaar). We richten ons op de meest kansrijke statushouder in het gezin die in aanmerking komt voor trajecten Begeleid werk en Activerend werk. Dit zijn er 255.
- Van de nieuwe groep komen er dus 134 statushouders (389-255) in aanmerking voor trajecten Begeleid werk en Activerend werk. Opnieuw gaan we uit van 1/3 naar Begeleid werk (44) en 2/3 naar Activerend werk (90).
- Deze instroom vindt gedurende het gehele jaar plaats. Gemiddeld duren trajecten dus zo'n 6 maanden.

"Maatwerk" is leidend. Indien de ingeschatte verdeling van Statushouders over Begeleid werk en Activerend werk in de praktijk anders uitpakt dan geraamd (1/3; 2/3), dan wordt de verdeling van middelen hierop aangepast. Budgetair heeft dit geen gevolgen, omdat de trajectprijzen van Begeleid werk en Activerend werk gelijk zijn ingeschat."

Berekening

Dit leidt tot de volgende kostencalculatie.

	2016 (vanaf 1-9)	2017
Multidisciplinair team	110.550	335.000*
Begeleid werk:		
• 4 maanden * 117 statushouders * € 5.000	193.050	
• 8 maanden * 117 statushouders * € 5.000		391.950
• 6 maanden * 44 statushouders * € 5.000		110.000
Activerend werk:		
• 4 maanden * 238 statushouders * € 5.000	392.700	
• 8 maanden * 238 statushouders * € 5.000		797.300
• 6 maanden * 90 statushouders * € 5.000		225.000
Totaal	696.300	1.859.250
Dekking Participatiebudget	700.000	

*Onderzocht wordt of deze middelen vanuit ESF Actieve inclusie kunnen worden gedekt. ESF-middelen zullen overigens pas in een later jaar definitief ontvangen worden in verband met diverse externe controles die eerst moeten worden uitgevoerd.

Dekking

Voor 2016 is er voor bovengenoemde kosten dekking vanuit de reguliere middelen (participatiebudget). Voor 2017 geldt dat voor dekking hiervan de Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord zullen worden ingezet zoals blijkt uit de tabel op blz. 16.

Wijkteams

Toelichting

Het sociale wijkteam is een belangrijke spil in de begeleiding en toeleiding naar zorg van statushouders die nog niet richting betaald werk kunnen worden geleid. Verwacht mag worden dat ook deze nieuwe Arnhemmers deels een beroep zullen doen op (maatwerk)voorzieningen volgens de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Het gaat hierbij om voorzieningen als huishoudelijke ondersteuning, begeleiding, woningaanpassing, collectief vervoer maar ook maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. Voor de begeleiding of inzet specialistische voorzieningen van de kinderen in de gezinnen, valt het wijkteam terug op de jeugdwet.

Op dit moment worden de algemene voorziening en arrangementen Activerend Werk uitgewerkt. De opstart van Activerend Werk (het oriëntatie- en adviestraject) hoeft dan vanaf 2017 niet meer via het wijkteam, maar voor 2016 is dit wel het geval. De arrangementen Activerend Werk zullen via toewijzing van het wijkteam blijven gaan. Een inschatting van de kosten voor Activerend werk zijn weergegeven onder het kopje "Begeleid werk en Activerend werk". Het wijkteam vangt verder vanuit de wijk, via Activerend werk en via Vluchtelingenwerk signalen op over deze doelgroep waarop zijzelf actie kunnen ondernemen, of deze signalen kunnen doorleiden naar het Kernteam. Deze activiteiten vallen onder de huidige "normale" werkwijze van de wijkteams.

Aannames:

Doordat we de kosten van de monitoring van de statushouders binnen het Kernteam laten vallen, en de kosten van de trajecten richting activerend werk ook apart hebben berekend en hebben weergegeven binnen Werk en Inkomen, gaan we ervan uit dat de kosten van de dienstverlening door de wijkteams binnen de geraamde budgetten opgevangen kunnen worden net als voor iedere andere Arnhemmer.

Jeugdzorg

Toelichting

De ingeschatte kosten voor jeugdzorg vallen uiteen in kosten voor Jeugd en Opvoedhulp (J&O), Awbz, en JGGZ.

In totaal komen deze kosten per persoon uit op € 13.230, - .

Aannames:

Op basis van het CBS gaat men ervan uit dat 10 % van de jeugd in aanraking komt met professionele jeugdzorg. Gezien de achtergrond van de statushouders kinderen nemen we aan dat ongeveer 20 % - het dubbele van het "regulier gemiddelde" - een beroep zal doen op jeugdhulp.

Berekening:

2016	$20 \% \times 17 \times 13.230 =$	44.982, -
2017	$20 \% \times 169 \times 13.230 =$	447.174, -

Dekking

Uit het reguliere budget is geen dekking voor de (extra) kosten van de grotere groep statushouders. Hiervoor worden daarom de toegezegde Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord ingezet zoals blijkt uit de tabel op blz. 16.

Onderwijs

Toelichting

De kosten van onderwijs vormen een uitzondering op de overige kosten, omdat de gemeente verantwoordelijk is voor het verzorgen van onderwijs aan zowel vluchtelingenkinderen als kinderen van statushouders. Daarom zijn bij een aantal kostenposten ook de kosten van de kinderen uit de POL Vreedenburgh en het AZC Elderhoeve meegenomen.

Voor- en Vroegschoolse educatie

Toelichting

Deze kosten worden gevormd door de educatie aan jonge kinderen tussen 2 en 4 jaar. Wij rekenen hierbij zowel de kosten voor de kinderen van statushouders als van kinderen uit de Arnhemse opvang.

Aannames:

- We gaan voor 2016 uit van 17 kinderen waarvan we aannemen dat 25 % van deze kinderen tussen de 0 en 4 jaar oud zijn.
- Daarnaast gaan we ervan uit dat de helft van dit aantal kinderen tussen de 2 en 4 jaar oud is en naar de VVE gaan.
- In totaal 10 peuters gaan in 2016 vanuit het AZC en de POL naar de VVE.
- We gaan in 2017 ervan uit dat van 50 % van 43 kinderen tussen de 0-4 jaar in de leeftijd tussen de 2 en 4 jaar zit en dat ze naar de VVE gaan.

Berekening

2016:	$25 \% \times 17 \text{ kinderen} \times 50\% \times 5.000, - =$	10.625, -
	$10 \times 5.000 =$	50.000, -
2017:	$50 \% \times 43 \text{ kinderen} = 21 \times 5.000, - =$	107.500, -
	$10 \times 5.000 =$	50.000, -

Dekking

Deze kosten kunnen volledig worden gedekt uit de reguliere middelen zoals blijkt uit de tabel op blz. 16.

Primair onderwijs

Toelichting

Kosten vallen uiteen in subsidie aan ISK scholen = 1.500, - per kind en daarnaast subsidie aan schakelklassen in basisscholen in de wijk ad 5.00, - per kind.

Aannames

- Voor kinderen uit de vluchtelingenopvang die onderwijs krijgen, wordt door de gemeente geen aanvullende subsidie verstrekt omdat de Rijksbijdrage voor hen in principe afdoend is.
- Voor 2017 gaan we ervan uit dat 75 % van de 17 kinderen tussen de 4 en 12 jaar oud zijn.

Berekening

2016	75 % x 17 kinderen x 2.000, - =	26.000, -
2017	92 x 2.000, - =	184.000, -

Dekking

Deze kosten kunnen volledig worden gedekt uit de reguliere middelen zoals blijkt uit de tabel op blz. 16.

Voortgezet onderwijs

Toelichting

Ambulante begeleiding voor oud-ISK-leerlingen (nog nieuw op te starten)

Momenteel staan er 132 leerlingen binnen de ISK van Vmbo 't Venster op het punt om door te stromen richting het reguliere onderwijs (VO en MBO/ HBO). Een overstap die altijd groot is. In ongeveer twee jaar tijd hebben ze een intensief traject doorlopen dat gekenmerkt wordt door een nadruk op het verwerven van de Nederlandse taal, vervlochten door het hele curriculum van de ISK en nadrukkelijker tijdens de lessen NT2. De begeleiding binnen de ISK is intensief. Er wordt gewerkt met een gemiddelde groepsgrootte van 15 leerlingen per mentorklas. Dat geeft mentoren en andere docenten de gelegenheid om leerlingen individueel de aandacht te geven die nodig is om een goede start te maken in het Nederlandse onderwijs.

Toch is een succesvol vervolg niet vanzelfsprekend. Leerlingen komen in een andere omgeving terecht, met over het algemeen minder individuele begeleiding en aandacht voor de meestal nog aanwezige taalachterstand. Landelijk gezien stroomt een groot deel van de ISK-doelgroep uit op een te laag niveau. Mogelijkheden van leerlingen blijken niet altijd even goed te worden gezien en benut. Ingeschat wordt dat dit ook geldt voor leerlingen die de ISK van Vmbo 't Venster verlaten. Eén van de oorzaken, is dat het vervolgonderwijs niet altijd in staat blijkt om aan de onderwijsbehoefte van deze leerlingen te voldoen.

De overstap naar het reguliere onderwijs vindt aan het einde van het z.g. schakeltraject plaats. Tijdens het schakeltraject gaat een leerling kijken in het vervolgonderwijs, onder begeleiding van de mentor en één van de twee decanen van de ISK en wordt er gezorgd voor een zachte landing. Deze leerlingen worden nog twee jaar na het verlaten van de ISK gevolgd. Uit signalen van scholen blijkt dat leerlingen zeer gemotiveerd zijn om verder te leren, maar dat een taalachterstand hen nog altijd parten speelt. Niet alle scholen zijn in staat om de extra begeleiding die een oud-ISK-leerling vraagt te bieden. Naast de achterstand op taalgebied, zijn er andere zaken van invloed op het leven en dus de schoolloopbaan van leerlingen. Denk daarbij aan de AMV-ers (alleenstaande minderjarige vluchtelingen) die met minimale begeleiding van voogd en groepsleiding hun leven leiden en zelf moeten zorgen voor een aantal fundamentele zaken als eten, kleding etc.

Om de overstap van ISK naar vervolgonderwijs succesvol te laten zijn, wordt bij de nieuwe integrale aanpak ingezet op twee vormen van extra ondersteuning;

- Extra begeleiding op taalgebied: NT2-expertise in het vervolgonderwijs en of extra ambulante NT2-ondersteuning vanuit de ISK.

- Studiebegeleiding: De rol van een mentor in het reguliere onderwijs is meestal niet te vergelijken met die van een mentor bij de ISK. De meeste leerlingen hebben een mentor nodig is die in staat is om een leerling goed te volgen en te begeleiden waar nodig. Dat vraagt naast tijd ook om expertise van de doelgroep. Deze expertise is niet overal evenveel aanwezig. Hiervoor geldt dan ook, dat een deel van de extra begeleiding mogelijkerwijs vanuit de ISK te organiseren is. Natuurlijk in samenwerking met mentoren en begeleiders van het vervolgonderwijs.

De (nieuwe) ambulante begeleiding zal bestaan uit een aantal onderdelen;

- Extra taalondersteuning in kleine setting; individueel en waar mogelijk groepsgewijs: een taalklas op locatie van één van de ontvangende scholen (Produs Praktijkonderwijs, Montessoricollege Arnhem, Vmbo 't Venster, Beekdallyceum e.a.)
- Begeleiding op aanvraag van oud-leerlingen en of mentoren uit het vervolgonderwijs, o.a. gericht op studievaardigheden.
- Twee maal per schooljaar een bezoek aan oud-leerlingen van de ISK.

Aannames en berekening

Jaarlijks zal de intensiteit en hoeveelheid begeleiding die nodig is, geëvalueerd en opnieuw vastgesteld moeten worden. Het leerlingenaantal binnen de ISK fluctueert immers en het is moeilijk om er een vaste aanstellingsomvang voor af te spreken. Gedurende het schooljaar 2016/2017 schooljaar wordt de benodigde begeleiding geschat op ongeveer één dag per week of 0,2 fte. Dit komt neer op een personele inzet van €. 15.000, - per jaar.

Dekking

Voor deze extra kosten is geen dekking vanuit de reguliere middelen. Daarom worden hiervoor een deel van de toegezegde Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord ingezet zoals blijkt uit de tabel op blz. 16.

Onderwijshuisvesting

Toelichting

De gemeente is verantwoordelijk voor huisvesting van onderwijs. Op dit moment worden er geen extra kosten verwacht voor huisvesting in verband met statushouders, neveninstromers en vluchtelingen bij het primair- en voortgezet onderwijs. Beide onderwijsvelden hebben voldoende capaciteit om extra kinderen op te vangen.

Aannames

Als er toch sprake is van hogere aantallen kinderen dan uit de analyse blijkt (bijvoorbeeld mede door verhoging van aantal neveninstromers van landen uit het Oostblok) dan moeten we mogelijk rekening houden met extra kosten voor lokaal primair onderwijs . Schatting van deze kosten bedragen € 355.000, -. Deze zijn in het schema op blz. 16. niet opgenomen omdat het hier om jaarlijks afschrijvingen van investeringen gaat en de investering nog onzeker is.

Volwasseneneducatie

Toelichting

Statushouders zijn zelf verantwoordelijk voor hun inburgering en bekostigen deze vanuit DUO-gelden. Een gemeente mag wettelijk gezien vanuit de WEB gelden (Wet Educatie Beroepsonderwijs) geen trajecten daarnaast inzetten. Inburgering kan en mag wel gecombineerd worden met de VAVO, MBO of HBO. Wij willen graag inzetten op een doorstroom van statushouders met potentie naar hoger onderwijs.

We geloven daarnaast in een informeel, versterkend en aanvullend aanbod náást een inburgeringstraject waarbij tijdens een sportief, cultureel, of ander moment (ook) gewerkt wordt aan taalverbetering en kennis van de Nederlandse samenleving. Want door mee te doen leer je een taal het beste.

Binnen de nieuwe integrale aanpak van statushouders, zijn veel mogelijkheden om, naast de verplichte inburgeringscursus, in te zetten op taal en educatie. Zo wordt er door het COA in de opvang al een start gemaakt met taallessen en zijn vele vrijwilligers vanuit de platforms "Arnhem voor Vluchtelingen", "Welkom in Arnhem", en "Welkom in Elden" actief bezig om de vluchtelingen en statushouders te ondersteunen in hun taaleducatie. Zo start "Arnhem voor Vluchtelingen" het buddyproject voor statushouders. Er zijn daarnaast meerdere initiatieven in de stad, zoals het Taalcafé en het Taalhuis in het Rozet, waar zowel vluchtelingen als statushouders gebruik van kunnen maken.

In de trajecten richting begeleid werk en activerend werk is eveneens veel aandacht voor taalondersteuning en taalstages. Tijdens het nieuwe Participatieverklaringstraject zal ook veel aandacht zijn voor taalverwerving en kennis van de (normen en waarden) van de Nederlandse maatschappij. Tenslotte wordt door ondermeer de wijkteams en de teams leefomgeving ingezet op participatie en kennismaken in de wijken wat ook een positief effect heeft op taalbeheersing en kennis van de (Arnhemse) samenleving.

Door het Kernteam wordt vanaf de start van de integrale aanpak in 2016 en 2017 gemonitord waar knelpunten op dit vlak liggen en of extra inzet nodig is. Hiervoor is voor de jaren 2016 en 2017 vanuit de post "onvoorzien" die in het schema op blz. 16 genoemd is eventueel een bijdrage mogelijk.

Kosten Universitair Asiel Fonds (UAF)

Toelichting

Uit landelijke cijfers blijkt dat investeren in onderwijs van hoogopgeleide statushouders leidt tot een sterke afname van het aantal hoogopgeleiden met een bijstandsuitkering. Deelname aan het UAF maakt het mogelijk dat deze studenten begeleid worden in hun HBO of universitaire studie en dat de studiekosten vergoed worden door het Fonds. Daarnaast begeleidt het Fonds hen ook richting werk na het behalen van hun diploma. Deze studenten zijn tijdens hun inburgering en voorbereidingsfase van hun studie afhankelijk van een bijstandsuitkering. In principe stromen zij bij aanvang van hun studie uit omdat dan in veel gevallen studiefinanciering een voorliggende voorziening is.

Aannames:

- We gaan ervan uit dat jaarlijks 15 studenten in aanmerking kunnen komen voor begeleiding vanuit het UAF. De trajectkosten per student voor 4 jaar bedragen € 1.815, -

Berekening:

2016	15 x 1.815, - =	27.225, -
2017	15 x 1.815, - =	27.225, -

Dekking

De kosten van het afsluiten van het convenant met het UAF worden voor 2016 en 2017 volledig gedekt uit de reguliere middelen (asielbudget) zoals blijkt uit de tabel op blz. 16.

Leerlingenvervoer

Toelichting

De kosten van leerling vervoer gelden alleen voor kinderen van statushouders. De kosten van leerling vervoer van kinderen uit de opvang worden betaald door het COA. Kinderen komen alleen in aanmerking voor leerling vervoer wanneer zij meer dan 6 km van hun woning onderwijs krijgen.

Aannames

- het bedrag is gebaseerd op het oude vervoerssysteem. Het nieuwe bedrag is nog onbekend maar zal wel lager zijn. We gaan nu uit van € 2.100, - per leerling per jaar
- leerling vervoer is alleen mogelijk voor leerlingen die verder dan 6 km van de school wonen. Wij schatten in dat dit voor 25 % van de statushouders kinderen geldt.

Berekening

2016 (2e helft schooljaar 2015-2016)

Kosten leerlingenvervoer: verwachting is nu dat 25% van de 17 kinderen in aanmerking komt voor leerlingenvervoer, oftewel kosten

$$9000, - / 12 * 7 = € 5.250, -$$

2016 (1e helft schooljaar 2016-2017)

Kosten leerlingenvervoer: verwachting is nu dat 25% van de 17 kinderen in aanmerking komt voor leerlingenvervoer, oftewel kosten

$$9000, - / 12 * 5 = € 3.750, -$$

2017 (2e helft schooljaar 2016-2017)

Kosten basisonderwijs/speciaal onderwijs (4-12 jaar)
25% naar verwachting in aanmerking ivm km criteria
= 25% van 92 kinderen = 23 kinderen

$$23 \times 2100, - = 48.300 / 12 * 7 = € 28.175, -$$

Voortgezet onderwijs (13 - 18 jaar)

25% naar verwachting in aanmerking ivm km criteria
= 25% van 34 kinderen = 9 kinderen

$$9 \times 2100, - = 18.900 / 12 * 7 = € 11.025, -$$

2017 (1e helft schooljaar 2017-2018)

Kosten basisonderwijs/speciaal onderwijs (4-12 jaar)
25% naar verwachting in aanmerking ivm km criteria
= 25% van 92 kinderen = 23 kinderen

$$23 \times 2100, - = 48.300 / 12 * 5 = € 20.125, -$$

Voortgezet onderwijs (13 - 18 jaar)

25% naar verwachting in aanmerking ivm km criteria
= 25% van 34 kinderen = 9 kinderen

$$9 \times 2100, - = 18.900 / 12 * 5 = € 7.875, -$$

Dekking

Voor bovengenoemde kosten is geen dekking vanuit de reguliere middelen. Daarom worden deze voor 2016 en 2017 gedekt uit de toegezegde Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord zoals blijkt uit de tabel op blz. 16.

Publieke gezondheidszorg

Toelichting

De gemeente is verantwoordelijk voor de publieke gezondheidszorg (het beschermen, bewaken en bevorderen van de volksgezondheid). De gemeente heeft deze taken deels bij de GGD (Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden) belegd en deels bij andere maatschappelijke zorgorganisaties.

Voor statushouders gaat het om extra kosten op het gebied van de jeugdgezondheidszorg, gezondheidsbevordering, infectie- en tbc bestrijding, preventiestructuur, monitoring, onderzoek en evaluatie, inzet van professionele tolken JGZ en overige kosten zoals scholing en coördinatie.

Landelijk is berekend dat de gemiddelde extra kosten per statushouder liggen op € 474, - per jaar. Het maakt hierbij niet uit of het om kinderen, vrouwen of mannen gaat.

Aannames:

We gaan ervan uit dat de gemiddelde kosten ad. € 474, - per statushouder ook in Arnhem van toepassing zijn.

Berekening:

2016	389 x 474, - =	184.386, -
2017	389 x 474, - =	184.386, -

Dekking

De (extra) kosten voor de publieke gezondheidszorg kunnen deels worden gedekt uit de reguliere middelen. Daarnaast wordt een deel van deze kosten gedekt uit de toegezegde Rijksmiddelen Uitwerkingsakkoord.

Veiligheid

Toelichting

Het is niet in te schatten of en welke kosten gemaakt moeten worden in het kader van veiligheid naar aanleiding van de komst van de grotere groep statushouders. Gezien het feit dat veel mensen uit oorlogsgebieden komen schatten wij een aantal risico's in:

- Risico's van een groter beroep op Veilig Thuis inzake huiselijk geweld
- Risico's van een groter beroep op de aanpak verwarde personen
- Risico's van een groter beroep op de aanpak van overlast in wijken
- Risico's van een groter beroep op de aanpak van radicalisering

Aannames:

We zijn van mening dat bovengenoemde risico's zoveel als mogelijk ondervangen kunnen worden door het goed monitoren van de statushouders en in een zo vroeg mogelijk stadium actie ondernemen naar aanleiding van signalen dat deze risico's zich kunnen voordoen. Zo willen we bijvoorbeeld inzetten op training van medewerkers van VWON en het Kernteam inzake het omgaan met signalen inzake radicalisering.

Integratie

Toelichting

Hoewel integratie geen wettelijke taak is voor de gemeente, wordt in Arnhem ingezet op het zichtbaar maken, verbinden en faciliteren van burgeractiviteiten en initiatieven die de sociale cohesie in de stad bevorderen. Dit Uitvoeringsplan vormt een onderdeel van ons beleid om de integratie voor alle Arnhemse inwoners te bevorderen.

Aannames

Het is op dit moment niet in te schatten welke extra kosten gemaakt gaan worden na de intensieve aanpak van de eerste anderhalf jaar. Wij gaan ervan uit dat de genoemde intensieve begeleiding en de integrale aanpak en monitoring succesfactoren kunnen zijn voor een optimale integratie. Wij geloven stellig dat investering qua aanpak in integratie van deze nieuwe groep Arnhemmers helpt om te voorkomen dat deze groep zich op langere termijn niet thuis voelt in Arnhem met alle mogelijke negatieve gevolgen die daarbij horen.

De mogelijk extra kosten voor integratie voor de periode daarna komen voort uit de mate waarin een statushouder minder resultaat boekt op elk levensdomein (zelfredzaamheidsmatrix) en vertraging oploopt in het integratieproces. Hierdoor kunnen extra inspanningen nodig zijn uit ondermeer de 1e en 2e lijns zorg. Een goede overdracht naar maatschappelijk organisaties waarin de samenwerking tussen professionals en vrijwilligers centraal staat, is cruciaal. De statushouder blijft in beeld en indien nodig wordt de vinger aan de pols gehouden. Reguliere voorzieningen in de gemeente Arnhem dienen bekend te zijn en optimaal worden benut. Het gemeentelijke beleid sluit hier goed op aan met allerlei inspanningen gericht op (nieuwe) inwoners met als doel participatie te bevorderen en bekendheid van voorzieningen te vergroten.

-

-